

ЗАТВЕРДЖУЮ

**Заступник Міністра
молоді та спорту України**

Олексій НІКІТЕНКО

**ПРАВИЛА
спортивних змагань з радіоспорту**

I. Загальні положення

1. Ці Правила спортивних змагань з радіоспорту (далі – Правила) визначають основні засади організації та проведення спортивних змагань з радіоспорту, які проводяться на території України.

2. Правила розроблені відповідно до Правил та Положень Міжнародного союзу радіоаматорів IARU.

3. Вимоги цих Правил стосуються усіх дисциплін, з яких проводяться спортивні змагання з радіоспорту.

4. Спортивні змагання з радіоспорту проводяться з метою:

- 1) подальшого розвитку виду спорту та його популяризації в державі;
- 2) активізації навчально-тренувальної роботи в спортивних організаціях;
- 3) підвищення рівня майстерності спортсменів;
- 4) обміну досвідом підготовки спортсменів, організації спортивних змагань та суддівства;
- 5) визначення рейтингу та відбору сильніших спортсменів до складу збірної команди України для участі в міжнародних спортивних змаганнях;
- 6) покращення методів та практики суддівства;
- 7) широкого залучення населення до занять фізичною культурою та спортом.

5. Терміни та скорочення, які вживаються в цих Правилах:

IARU – Міжнародний союз радіоаматорів;

Ліга (ЛРУ) – Громадська організація «Ліга радіоаматорів України»;

СРП – спортивна радіопеленгація;

СРО – спортивне радіоорієнтування;

ШТ – швидкісна телеграфія;

КХ – короткі хвили;

УКХ – ультракороткі хвили;

ГСК – головна суддівська колегія;

АРС – аматорська радіостанція;

стартова арена – територія розташування стартової локації на місцевості, що включає старт, стартовий(і) коридор(и), місця здачі апаратури, розміщення спортсменів, суддів, глядачів, паркування автомобілів тощо;

фінішна арена – територія розташування фінішної локації на місцевості, що включає фінішний бакен, фінішний коридор, фініш, місця розміщення спортсменів, суддів, глядачів, паркування автомобілів тощо;

карта (спортивна карта) – карта, що виконана у спеціальних умовних знаках та детально відображає об'єкти на місцевості, які впливають на вибір шляху і визначення місцезнаходження учасника спортивних змагань;

контрольний пункт (КП) – елемент дистанції на місцевості (радіопередавач), що є обов'язковим для проходження учасником спортивних змагань, обладнаний знаком КП, системою контрольної відмітки та позначений кодом КП у вигляді числа, літери або літери і числа;

знак КП – тригранна призма з розмірами граней 30 см x 30 см. Кожна грань знаку ділиться діагоналлю на два поля: верхнє – білого кольору, нижнє – помаранчевого кольору;

контрольний час (КЧ) – встановлений ліміт часу на проходження дистанції учасником;

організатори спортивних змагань (далі – Організатор змагань) – юридична (юридичні) або фізична (фізичні) особа (особи), яка (які) взяла (взяли) на себе ініціативу проведення спортивних змагань та проводить (проводять) їх, а також здійснює (здійснюють) організаційне, фінансове та інше забезпечення його підготовки і проведення, у т.ч. розробляє (розробляють) Регламент спортивних змагань (далі – Регламент), бюлетені тощо.

Всі інші терміни, що вживаються в цих Правилах, наведені у Законах України «Про фізичну культуру і спорт», «Про електронні комунікації».

6. Прийняття рішень, що не передбачені цими Правилами, не можуть суперечити цим Правилам.

7. Право внесення змін до Правил належить Комітетам ЛРУ з дисциплін радіоспорту з подальшим погодженням керівництвом ЛРУ і затвердженням Міністерством молоді та спорту України (далі – Мінмолодьспорту). Зміни вступають в дію після їх затвердження Мінмолодьспорту.

8. Визнати такими, що втратили чинність, Правила спортивних змагань з радіоспорту, затвержені Мінмолодьспорту від 28.12.2021 № 39/5.3/21.

II. Організація та проведення спортивних змагань

1. Організація спортивних змагань

1. Радіоспорт включає такі дисципліни:

спортивна радіопеленгація;

спортивне радіоорієнтування;

швидкісна телеграфія;

радіозв'язок на коротких хвилях;

радіозв'язок на ультракоротких хвилях.

2. Спортивні змагання поділяються на:

1) особисті – результати зараховуються кожному учаснику окремо у кожному виді програми спортивних змагань та в кожній віковій категорії;

2) командні – результати зараховуються команді, учасники якої виступають в одному виді програми та в одній віковій категорії;

3) особисто-командні – результати зараховуються кожному учаснику команди окремо, а також команді в кожному виді програми та в кожній віковій категорії;

4) традиційні матчеві і товариські спортивні змагання між спортивними організаціями (товариствами, клубами, ДЮСШ тощо).

3. У спортивних змаганнях за територіальним (регіональним) принципом беруть участь спортсмени, які проживають в конкретному адміністративному регіоні, а також ті, що станом на 01 січня календарного року офіційно заявили щодо наміру представляти будь-який інший регіон. Якщо учасник не є членом клубу (обласної/міської федерації), в командних спортивних змаганнях він може брати участь тільки за команду того регіону, за який він заявився у своєму першому спортивному змаганні поточного року.

4. Спортивні змагання можуть бути відкритими – без обмежень місця проживання учасників.

5. Для використання під час спортивних змагань з радіозв'язку на КХ/УКХ радіопередавальних пристроїв необхідно попередньо отримати встановленим порядком дозвіл відповідних органів державної влади України.

6. Підставою для організації і проведення спортивних змагань є Регламент.

Регламент визначає умови проведення спортивних змагань і включає розділи:

- 1) цілі та завдання;
- 2) строки і місце проведення;
- 3) організація та керівництво;
- 4) учасники;
- 5) вид спортивних змагань (особисті, командні, особисто-командні);
- 6) програма проведення спортивних змагань;
- 7) безпека та підготовка місць проведення спортивних змагань;
- 8) умови визначення першості та нагородження переможців і призерів;
- 9) умови фінансування спортивних змагань та матеріальне забезпечення учасників;
- 10) строки та порядок надання заявок для участі у заході;
- 11) медичне забезпечення, антидопінговий контроль;
- 12) інші умови, які забезпечують якісне проведення конкретного заходу.

Регламент розробляється відповідно до цих Правил і не може їм суперечити.

Регламент розробляється на кожний окремий захід і затверджується органом виконавчої влади сфери фізичної культури та спорту, що відповідає статусу спортивних змагань, не пізніше ніж за один місяць до початку його проведення.

Регламент публікується на офіційних інтернет-ресурсах відповідних Комітетів ЛРУ та інших доступних ресурсах.

7. Інформація щодо організації та проведення спортивних змагань доводиться у вигляді інформаційних бюлетенів (далі – Бюлетень), які розміщуються на офіційних інтернет-ресурсах відповідних Комітетів ЛРУ та інших доступних ресурсах (Додаток 1).

Бюлетень № 1 має бути доступним за два місяці до початку спортивних змагань, а Бюлетень № 2 – не пізніше, ніж за тиждень до спортивних змагань.

Використання спрощеної системи доведення інформації допускається для спортивних змагань регіонального рівня.

2. Проведення спортивних змагань

1. Спортивна радіопеленгація

1. Спортивна радіопеленгація – спортивні змагання з радіоспорту, суть якого полягає в пеленгуванні та оперативному пошуку за допомогою радіоприймача-пеленгатора, карти і компаса встановлених на лісовій місцевості КП, обладнаних радіопередавальними пристроями, за якомога короткий час.

2. Вправи спортивної радіопеленгації

Спортивні змагання зі СРП проводяться у вправах:

пошук передавачів з п'ятихвилинним циклом у діапазоні частот 3,5-3,6 МГц (80 м);

пошук передавачів з п'ятихвилинним циклом у діапазоні частот 144,0-146,0 МГц (2 м);

спринт у діапазоні частот 3,5-3,6 МГц (80 м);

естафети в будь-якій із зазначених вправ або комбіновані.

3. Види спортивних змагань зі СРП

Спортивні змагання зі спортивної радіопеленгації відрізняються за:

1) типом пошуку:

заданий пошук – кількість КП та послідовність їх проходження визначає заступник головного судді з дистанції (начальник дистанції);

вільний пошук – спортсмен самостійно обирає послідовність (варіант) проходження визначеної кількості КП;

2) довжиною дистанції:

коротка дистанція;

середня дистанція;

подовжена дистанція.

4. Представник команди

Керівництво командою у спортивних змаганнях здійснює представник. Функції представника виконує тренер або капітан команди. Якщо від регіону заявлений один спортсмен, він особисто виконує функції представника.

Представник команди зобов'язаний:

1) знати ці Правила, Регламент та дотримуватись їх;

2) бути присутнім на нарадах представників команд;

3) доводити до відома учасників одержану на нарадах інформацію;

4) забезпечувати своєчасне прибуття команди на старт, церемонії та інші заходи, зазначені в програмі спортивних змагань;

5) не залишати місце проведення спортивних змагань до фінішу всіх учасників команди;

6) інформувати головного суддю спортивних змагань щодо членів команди, які не повернулися з дистанції на момент закінчення контрольного часу, брати участь у їх пошуках;

7) на вимогу головного судді спортивних змагань повідомити його щодо повернення всіх членів команди з дистанції перед від'їздом з фінішної арени.

Представник команди має право:

1) бути присутнім на процедурі жеребкування (у разі її проведення безпосередньо під час спортивних змагань);

2) одержувати довідки з питань проведення спортивних змагань;

3) подавати заяви, скарги та протести.

Представник команди не має права втручатися в роботу та розпорядження суддів і Організатора змагань.

5. Порядок жеребкування і формування протоколу старту

Для встановлення черговості стартів кожного спортсмена (команди) проводиться жеребкування.

Процедура жеребкування проводиться головним секретарем за три доби до спортивних змагань. Попередні протоколи старту мають бути опубліковані у загальнодоступних інтернет-ресурсах Комітету СРП ЛРУ не пізніше, ніж за один день до початку спортивного змагання.

Жеребкування для різних категорій учасників проводиться окремо для кожного дня спортивних змагань та формується протокол старту.

Жеребкування проводиться вручну або за допомогою комп'ютера з використанням програмного забезпечення.

Старти у вправах з п'ятихвилинним циклом для різних вікових категорій учасників проводяться одночасно у двох діапазонах або тільки в одному діапазоні.

Кожна стартова група формується з кількох учасників (один з різних вікових категорій), які стартують в один або два стартові коридори. В цьому разі для всіх учасників однієї і тієї ж категорії стартовий коридор має бути єдиним.

Якщо кількість учасників в одній категорії перевищує 30 осіб, за рішенням ГСК стартова група може включати по два учасники від такої категорії.

Інтервал між стартами у вправах з п'ятихвилинним циклом та спринті становить один цикл роботи передавачів, в СРО – одна хвилина. В цьому разі учасники однієї категорії стартують з інтервалом п'ять хвилин у вправах з п'ятихвилинним циклом, дві хвилини в спринті та СРО.

Порядок стартів категорій учасників визначає головний секретар під час жеребкування та формування протоколу старту з урахуванням вправи, кількості учасників, їх стартової послідовності в команді.

Учасники спортивного змагання, що виступають в особистому заліку в особисто-командних спортивних змаганнях, беруть участь в жеребкуванні на загальних підставах.

Учасники, які не беруть участь в офіційному заліку, мають стартувати не раніше, ніж через 15 хвилин після старту останнього учасника з офіційного заліку.

Після закінчення жеребкування формується протокол старту (Додаток 2).

ГСК до початку жеребкування дозволяється об'єднання категорій в одну у разі недостатньої кількості учасників в окремих категоріях за наступних умов:

в категоріях Ч/Ж12, 14, 16: якщо в категорії менше трьох учасників, така категорія може об'єднуватися з наступною вищою категорією за згодою на це всіх тренерів учасників малочисельної категорії, яку пропонується об'єднати з іншою. У такому випадку об'єднаній групі присвоюється назва вищої категорії і параметри дистанцій мають відповідати вимогам цієї категорії. В одну групу одночасно може бути об'єднано не більше двох категорій;

в категоріях Ч19, 40, 50, 60, 70 та Ж19, 35, 45, 55, 65: якщо в категорії менше трьох учасників, така категорія може об'єднуватися з вищою за статусом категорією. У такому випадку об'єднаній групі присвоюється назва вищої за статусом категорії і параметри дистанцій мають відповідати вимогам цієї категорії (крім об'єднання з Ч/Ж20). В одну групу одночасно може бути об'єднано не більше двох категорій.

Дана норма Правил спрямована на підвищення суперництва в малочисельних категоріях і не впливає на систему відбору до збірних команд України, яка щорічно затверджується Комітетом СРП ЛРУ.

6. Умови планування дистанції

Дистанцією називається непозначений на місцевості найкоротший надійний шлях, який проходить від лінії старту через КП до лінії фінішу за оптимальним варіантом пошуку.

Загальний набір висоти за найкоротшим можливим маршрутом не може перевищувати шість відсотків від загальної довжини дистанції.

Ефективна довжина дистанції визначається шляхом додавання довжини найкоротшого шляху від лінії старту через КП в оптимальному порядку (варіанті) пошуку до лінії фінішу в кілометрах та сумарного набору висоти дистанції в метрах, помноженого на десять.

Складність дистанції визначається рівнем пересіченості місцевості, розмірами відкритих ділянок, наявністю ділянок різної прохідності.

Дистанція не може виходити за межі робочого поля карти даного району спортивних змагань, а також проходити через небезпечні ділянки місцевості (автошляхи з інтенсивним рухом, залізні дороги тощо), водні перешкоди і непрохідні болота, райони старту та фінішу.

Дистанцію у вправах з п'ятихвилинним циклом для кожного дня спортивних змагань необхідно змінювати. У разі повторного використання району спортивних змагань, планування дистанції має відрізнятися від раніше поставленої дистанції розташуванням КП на місцевості.

Ефективна довжина дистанцій 3,5 МГц і 144 МГц у вправах з п'ятихвилинним циклом та кількість КП планується з урахуванням виду спортивних змагань, пересіченості місцевості та вікової категорії учасників згідно з таблицею:

Вікові категорії	Ефективна довжина дистанції (км)			Кількість радіопередавачів (КП)
	Коротка	Середня	Подовжена	
Юнаки Ч12	1,5 – 2	2 – 3	3 – 4	1...2+ F
Юнаки Ж12	1,5 – 2	2 – 3	3 – 4	1...2+ F
Юнаки Ч14	2 – 3	4 – 5	5 – 6	3...4 + F
Юнаки Ж14	2 – 3	3 – 4	4 – 5	3...4 + F
Юнаки Ч16	4 – 5	5 – 6	6 – 7	3...5 + F
Юнаки Ж16	3 – 4	4 – 5	5 – 6	3...4 + F
Юніори Ч19	6 – 7	7 – 8	8 – 9	4 + F

Юніори Ж19	5 – 6	6 – 7	7 – 8	4 + F
Дорослі Ч20	7 – 8	8 – 9	9 – 10	5 + F
Дорослі Ж20	5 – 6	6 – 7	7 – 8	4 + F
Дорослі Ч40	6 – 7	7 – 8	8 – 9	4 + F
Дорослі Ж35	5 – 6	6 – 7	7 – 8	4...5 + F
Ветерани Ч50	5 – 6	6 – 7	7 – 8	4...5 + F
Ветерани Ж45	4 – 5	5 – 6	6 – 7	3...4 + F
Ветерани Ч60	4 – 5	5 – 6	6 – 7	3...4 + F
Ветерани Ж55	3 – 4	4 – 5	5 – 6	3...4 + F
Ветерани Ч70	3 – 4	4 – 5	5 – 6	3...4 + F
Ветерани Ж65	3 – 4	4 – 5	5 – 6	3...4 + F

У випадку, коли планується дистанція тільки в одному діапазоні, дозволяється використовувати до трьох додаткових передавачів цього ж діапазону (наприклад, з номерами F1, F2, F3) для юніорських і дорослих категорій учасників. При цьому, кожен з додаткових передавачів вмикається на відмінній від основних передавачів частоті і їх нумерація за кодом позивного обов'язково має співпадати з циклом роботи основних передавачів (згідно з прикладом – з передавачами 1, 2, 3). Учасники категорій, в дистанції яких присутні один чи два додаткові передавачі, для їх пеленгування та пошуку мають перелаштовуватись на відповідні частоти.

7. Організація показового спортивного змагання (тренування)

З метою демонстрації особливостей установки і роботи передавачів та антен, систем контрольної відмітки, які будуть використовуватися у спортивних змаганнях, Організатор змагань у визначений час повинен забезпечити показові спортивні змагання (тренування) у всіх вправах.

Учасники спортивних змагань, судді, представники команд, посадові особи спортивних організацій і органів влади, представники ЗМІ запрошуються на показові спортивні змагання (тренування).

На показових спортивних змаганнях (тренуваннях) командам надаються рівні можливості для тренування.

Передавачі, антени, призми, система відмітки, їх налаштування мають бути аналогічні тим, що будуть використані у спортивних змаганнях.

Встановлюється один передавач на кожній частоті, які будуть використовуватися під час спортивних змагань.

8. Вимоги до радіоприймачів

Учасникам дозволяється використовувати як саморобні, так і промислові радіоприймачі, мати при собі та у випадку необхідності використовувати будь-які запасні деталі до них, джерела живлення, антени та інструмент. Приймачі мають відповідати технічним вимогам до апаратури для спортивних змагань зі СРП/СРО.

Будь-який приймач, що створює радіозавади в діапазонах 3,5 МГц або 144 МГц на відстані десять метрів і більше, використовувати у спортивних змаганнях заборонено.

Суддівська колегія має право здійснити перевірку приймача будь-якого учасника до його використання у спортивних змаганнях.

9. Розміщення і порядок роботи передавачів

Передавачі (КП), включаючи фінішний маяк, розташовуються на відстані не менше 400 метрів один від одного. Найближчий до старту передавач для юніорів та дорослих розташовується на відстані не менше 750 метрів, для юнаків – не менше 500 метрів. Передавачі, що працюють в різних діапазонах, мають бути розташовані не менше ніж за 200 метрів один від одного.

Усі передавачі позначаються знаком КП – тригранною призмою. На призмі та/або на пристрої контрольної відмітки вказується номер передавача та діапазон.

Призма розміщується неподалік від передавача, але не більш, ніж за чотири метри від нього. Призма має бути видимою учасникам, коли вони досягають щонайменше чотириметрової зони навколо передавача.

Для підтвердження того, що учасники знайшли КП, безпосередньо біля кожної призми розміщується один або два пристрої контрольної відмітки, на яких вказується номер КП.

Передавач фінішного маяка розміщується поряд з входом у фінішний коридор, в якому встановлюється бакен (В) у вигляді призми з одним або двома пристроями контрольної відмітки.

Передавачі працюють на одній або рознесених частотах по чергово.

Графік роботи передавачів у вправах з п'ятихвилинним циклом:

перша хвилина (0-60 с) передавач № 1 з позивним (кодом) МОЄ;

друга хвилина (61-120 с) передавач № 2 з позивним (кодом) МОІ;

третья хвилина (121-180 с) передавач № 3 з позивним (кодом) МОС;

четверта хвилина (181-240 с) передавач № 4 з позивним (кодом) МОХ;

п'ята хвилина (241-300 с) передавач № 5 з позивним (кодом) МО5.

З шостої хвилини робота в даній послідовності повторюється, тобто з шостої хвилини працює передавач № 1 і т.д.

Фінішний маяк транслює в ефір позивний (код) МО і працює безперервно на відмінній від решти передавачів частоті.

Режим роботи передавачів – телеграфний, в діапазоні 3,5-3,6 МГц – А1А, в діапазоні 144,0-146,0 МГц – А2А. Швидкість маніпуляції – 8...15 WPM. В паузах передавач та його антени не мають випромінювати електромагнітних коливань.

Вихідна потужність передавачів становить: в діапазоні 3,5-3,6 МГц – 1-5 Вт, в діапазоні 144,0-146,0 МГц – 0,25-1 Вт. Стабільність частоти не гірше ніж 50 ppm.

Антени передавачів – колового випромінювання, в діапазоні 3,5-3,6 МГц – вертикальної поляризації, в діапазоні 144,0-146,0 МГц – горизонтальної поляризації, з однаковими параметрами в кожному діапазоні. Антени рекомендується розміщувати над поверхнею землі на висоті: в діапазоні 3,5-3,6 МГц – 6 метрів, в діапазоні 144,0-146,0 МГц – 2-3 метри.

Встановлена антена не замінюється впродовж спортивного змагання, крім випадків її пошкодження (виходу з ладу).

Організатор змагань має гарантувати відповідність всіх передавачів Регламенту радіозв'язку, який діє на території України, що відповідає їх електричним параметрам та ідентифікації.

Перевірка працездатності передавачів здійснюється до прибуття учасників на старт.

Передавачі у вправах з п'ятихвилинним циклом мають працювати послідовно з похибкою не більше тридцяти секунд.

Робота передавачів, за винятком фінішного маяка, припиняється після закінчення контрольного часу останнього учасника з протоколу старту. Передавач фінішного маяка продовжує роботу до фінішу всіх заявлених учасників згідно з протоколом старту.

Робота передавачів та фінішного маяка має прослуховуватись на старті.

Контроль за роботою передавачів ведеться з пункту технічного контролю приймачем з ненаправленою антеною впродовж всього часу спортивних змагань.

Вправа з п'ятихвилинним циклом може анулюватися у випадках технічної несправності чи виходу передавача(ів) з роботи, які вплинули на результати учасників окремої(их) категорії (категорій):

- 1) якщо сигнал передавача(ів) відсутній в ефірі:
два і більше циклів роботи;
більше десяти хвилин для фінішного маяка;
- 2) якщо сигнал одного передавача в ефірі накладається на сигнал іншого передавача більше тридцяти секунд.

Рішення щодо анулювання вправи приймається ГСК на засіданні стосовно затвердження результатів вправи на підставі поданого представником команди протесту або самостійним рішенням ГСК.

10. Карта спортивних змагань

Карти друкуються згідно з міжнародною специфікацією для карт, затвердженою Міжнародною федерацією спортивного орієнтування (IOF).

Для спортивних змагань у вправах з п'ятихвилинним циклом використовуються кольорові спортивні карти масштабом 1:10000 або 1:15000 у форматі А4.

Спортивна карта має бути точною, детальною і добре читатись, мати визначений масштаб. Карта відображає всі об'єкти, які чітко помітні на місцевості і можуть бути зображені в масштабі карти. Допускається нанесення позамасштабних орієнтирів.

Всі зміни, що відбулися на місцевості після виготовлення та коригування карти (нові дороги, просіки, забудови тощо), мають бути нанесені на контрольну карту.

Карта місцевості видається кожному спортсмену за десять хвилин до старту. Дозволяється видавати карти напередодні дня старту (у такому разі учасник викликається на старт за п'ять хвилин до старту).

Контрольна карта розміщується на окремому столі у передстартовій зоні (з позначенням старту і фінішу), а також в зоні для розміщення учасників на стенді з інформацією (без позначення старту і фінішу).

Старт позначається трикутником (знак 701 згідно з діючими Міжнародними вимогами до спортивних карт ISOM), фінішний бакен – одинарним колом (знак 703), фінішний коридор – з'єднувальною лінією (знак 705), фініш – двома колами зі спільним центром (знак 706).

Обов'язкові для пробігання шляхи і пункти перетину перешкод чітко позначаються на карті та місцевості.

Під час спортивних змагань учасникам заборонено входити, долати або перетинати райони, ділянки або лінійні об'єкти, позначені відповідно до діючих Міжнародних вимог до спортивних карт ISOM, умовними знаками:

- 1) 201 непрохідна скеля;
- 2) 301 непрохідна водойма;
- 3) 307 непрохідне болото;
- 4) 515 непрохідний мур;
- 5) 518 непрохідна огорожа;
- 6) 520 територія з обмеженим доступом;
- 7) 521 будівля;
- 8) 529 особливий непрохідний лінійний об'єкт;
- 9) 708 границя, заборонена до перетину;
- 10) 709 заборонена територія.

11. Системи контрольної відмітки

Єдиною затвердженою системою електронної контрольної відмітки є класична система SportIdent (НЕ система Sportident AIR +).

Дозволяється використання контрольних талонів (Додаток 3) на всеукраїнських спортивних змаганнях тільки у випадку технічної несправності електронної відмітки.

У разі використання контрольних талонів, вони разом з картою спортивного змагання мають бути роздані спортсменам не пізніше десяти хвилин до їх старту.

Учасникам дозволяється підготувати контрольний талон: робити написи, зміцнювати, розташовувати в кишені/сумці, не зменшуючи його розмір.

Якщо використовуються електронна система контрольної відмітки, учасникам забезпечується можливість ознайомитися з нею на показовому спортивному змаганні (тренуванні).

Учасники спортивних змагань несуть персональну відповідальність за реєстрацію на кожному КП за допомогою наданого засобу контрольної відмітки (електронний чип, контрольний талон). Вони відповідають за правильну реєстрацію, яку суддя може чітко ідентифікувати на фініші.

Учасники, які втратили або пошкодили свої контрольні талони так, що реєстрацію (відмітки) на КП неможливо ідентифікувати, підлягають дискваліфікації.

У разі використання системи SportIdent, резервна контрольна відмітка має знаходитися на кожному КП. Це може бути, як друга станція, так і звичайний компостер. Учасники мають самі пересвідчитися, що реєстрація відбулася, і тримати чип до отримання сигналу, що підтверджує реєстрацію. Лише тоді, коли відповідний сигнал не отриманий, учаснику слід скористатись резервною станцією чи компостером. Використовуючи резервний компостер, учасник пробиває ним свою карту або нагрудний стартовий номер.

Електронний чип або контрольний талон (карта або нагрудний номер з відміткою) мають чітко показати, що учасник відвідав усі визначені КП. Учасник, в якого відсутня реєстрація хоча б одного КП або її не можна ідентифікувати, не отримує результат до того, як не буде чітко визначено, що реєстрація (відмітка) відсутня не з вини учасника і що учасник відвідав КП.

12. Контрольний час

З метою обмеження тривалості спортивних змагань пошук передавачів (КП) лімітується контрольним часом (КЧ), який встановлюється заступником головного судді з дистанції (начальником дистанції). Залежно від вправи, складності дистанції (пересіченості місцевості), погодних умов, пори року та програми спортивних змагань КЧ у вправах з п'ятихвилинним циклом має становити не більше 150 хвилин.

КЧ вважається перевищеним, якщо результат учасника є більшим від встановленого хоча б на одну секунду.

Результат учасника, що перевищує КЧ, анулюється.

КЧ заборонено змінювати після старту першого учасника.

13. Старт, проходження дистанції та фініш

В стартовій арені судді мають розмістити для загального доступу таку інформацію:

карту району спортивних змагань без позначень місць розташування старту, фінішу та КП;

контрольний час;

аварійний азимут;

частоти передавачів, фінішного і проміжного радіомаяків;

діапазон, кількість та номери передавачів для кожної категорії;

протокол старту;

час першого старту;

зразки призми і пристроїв контрольної відмітки;

годинник із офіційним часом спортивних змагань.

Безпосередньо в зоні старту дозволено перебувати учасникам, які стартують, а також представникам ЗМІ за згоди і під контролем суддів старту та Організатора змагань.

Під час спортивних змагань вихід за межі стартової та фінішної арен в район дистанції представникам команд, тренерам та іншим учасникам, крім тих, що стартували, заборонений.

Організатор змагань забезпечує один або два стартові коридори, позначені з обох сторін кольоровою стрічкою або прапорами. Їх довжина не повинна перевищувати 250 метрів. В стартових коридорах не має бути перешкод для вільного бігу. Кінець стартового коридору чітко позначається на місцевості.

Фінішний коридор починається від фінішного бакена (В) і закінчується на лінії фінішу (F). На початку фінішного коридору поряд із пристроєм контрольної відмітки встановлюється тригранна призма біло-помаранчевого кольору. Ширина коридору на його початку не може перевищувати десяти метрів. Він має бути чітко позначений з обох сторін суцільною стрічкою або прапорами. У фінішному коридорі не має бути перешкод для вільного бігу, а останні двадцять метрів мають бути прямими. Довжина фінішного коридору не має перевищувати 250 метрів і заступник головного судді з дистанції (начальник дистанції) зобов'язаний повідомити фактичну довжину коридору на нараді представників команд напередодні спортивних змагань.

Щонайменше з однієї зовнішньої сторони фінішного коридору заступник головного судді з дистанції (начальник дистанції) зобов'язаний забезпечити можливість вільного пересування поряд з коридором.

Ширина фінішної лінії має становити не менше трьох метрів і проходити під прямим кутом до напрямку фінішної прямої. Точне положення фінішної лінії має бути очевидним для учасників, що наближаються до неї.

У визначений програмою спортивних змагань час учасники зобов'язані здати радіоприймачі, у тому числі резервні, на пункт зберігання апаратури, після чого доступ до них припиняється. З дозволу суддів, якщо ще не працюють передавачі на дистанції, перед здачею приймача учасник може перевірити його справність шляхом короткочасного під'єднання головних телефонів.

Усі передавачі на дистанції не мають випромінювати сигнал до закінчення здачі апаратури. Якщо технічно цю норму Організатору змагань виконати неможливо (щодо чого учасникам повідомляється заздалегідь), після прибуття в район спортивного змагання учасникам, тренерам, представникам команд прослуховувати ефір та здійснювати пеленгування категорично заборонено.

За несвоєчасну здачу радіоприймача на пункт зберігання апаратури з вини учасника, а також несанкціоноване прослуховування радіоефіру або пеленгування учасник підлягає дискваліфікації. Якщо ж дану вимогу порушив тренер, офіційний представник команди, дискваліфікації підлягає вся команда.

В стартовій арені використання мобільних телефонів, пейджерів, портативних радіостанцій та інших технічних пристроїв передачі інформації заборонено всім, окрім членів суддівської колегії, технічного персоналу, представників влади та ЗМІ. За порушення даної вимоги будь-яким членом команди дискваліфікації підлягає вся команда.

На рішення ГСК спортивних змагань учасникам вікових категорій Ч/Ж12 виключно в інтересах їх безпеки, може бути дозволено стартувати з мобільними телефонами за умови, що вони будуть здані судді старту до завершення встановленого часу здачі апаратури. Відповідну заяву з списком таких учасників представник команди має надати головному судді спортивних змагань напередодні змагального дня.

Дозволяється використовувати супутникові пристрої та спорядження, яке не містить цифрової карти місцевості та функції передачі даних.

Початок старту організовується з урахуванням часу для попередньої підготовки учасників.

Учасникам надається не менше 30 хвилин для підготовки та розминки у визначених місцях в районі стартової арени.

Учасники запрошуються суддею в зону підготовки до старту за 15 хвилин до старту. За 10 хвилин до старту учасники перевіряють працездатність електронних чипів системи контрольної відмітки, отримують карту, контрольний талон (за потреби). З цього моменту тренерам заборонено надавати допомогу учасникам. Якщо карти видані заздалегідь, учасники запрошуються суддею в зону підготовки до старту за 10 хвилин до старту, а за п'ять хвилин до старту перевіряють працездатність електронних чипів системи контрольної відмітки. За одну хвилину до старту спортсмен отримує на пункті зберігання свій приймач і прямує до лінії старту. Забороняється під'єднувати до приймача головні телефони до сигналу старту. За порушення даної вимоги до результату учасника нараховується штрафний час п'ять хвилин.

У спортивних змаганнях старт дається за допомогою автоматичних стартових пристроїв в момент початку роботи передавача № 1 чи іншого за номером передавача у випадку, якщо про це зазначено в Регламенті.

Після сигналу старту спортсмени вмикають приймачі, під'єднують головні телефони до них та починають рух стартовим коридором, здійснюючи пеленгування. Вони зобов'язані досягти кінця стартового коридору, позначеного на місцевості кольоровою стрічкою або прапорами. Забороняється зупинятися в стартовому коридорі, перетинати його з обох сторін зо всією довжиною, а також рухатися стартовим коридором в напрямку стартової лінії. За порушення даних вимог до результату учасника нараховується штрафний час п'ять хвилин.

Спортсмен, який після сигналу старту помітив несправність (відмову) приймача або головних телефонів, має добігти до кінця стартового коридору. Після цього він має право повернутися до стартової лінії за запасними частинами чи запасним приймачем (головними телефонами) стартовим коридором, але так, щоб не створювати перешкод для руху в ньому іншим спортсменам, які стартували. За даних умов штрафний час учаснику не нараховується. Після усунення несправності спортсмен має стартувати у визначений йому стартовий коридор за командою судді старту. В цьому разі час старту такому спортсмену не змінюється. Учаснику, який після старту повернувся на стартову лінію, суворо заборонено отримувати сторонню технічну допомогу від будь-кого, крім судді. За порушення даної вимоги спортсмен підлягає дискваліфікації. Як виключення, суддя може дозволити тренеру або представнику команди надати технічну допомогу його учасникам категорій Ч/Ж12,14 в передстартовій зоні.

Учасники, які запізнилися на старт через особисту помилку, допускаються до старту якнайшвидше у будь-який час поза стартові групи так, щоб мінімізувати можливий вплив на інших учасників, які мають стартувати. Час таких учасників рахується так, ніби вони стартували на своїй стартовій хвилині згідно з протоколом старту.

Учасникам, які запізналися на свій старт з вини Організатора змагань, призначається новий стартовий час та вносяться зміни в протокол старту.

Після знаходження встановленої програмою спортивних змагань кількості КП учасники, орієнтуючись за картою та/або пеленгуючи сигнал фінішного маяка, мають дістатись фінішу. На початку фінішного коридору (бакен) та під час перетину фінішної лінії необхідно обов'язково здійснити реєстрацію засобу контрольної відмітки.

У фінішному коридорі учасники мають бігти виключно у напрямку від фінішного бакена до фінішної лінії. Перетинати фінішний коридор з бічних сторін та рухатись в протилежному напрямку категорично заборонено. Порухення цієї вимоги карається додаванням до результату учасника штрафного часу п'ять хвилин.

Відразу після перетину фінішної лінії учасник зобов'язаний надати секретарю спортивних змагань електронний чип для зчитування інформації або здати контрольний талон (карту, нагрудний номер з відмітками) для перевірки.

Час фінішу фіксується з точністю до однієї секунди та оголошується або висвітлюється на екрані монітора відразу після перетину учасником лінії фінішу. Результати заносяться в протокол результатів спортивних змагань (Додаток 4).

14. Особливості проведення спортивних змагань у вправі спринт

Спринт – вправа спортивних змагань зі СРП, що полягає в швидкісному подоланні короткої за довжиною дистанції, яка складається з двох кіл передавачів на різних частотах з проміжним радіомаяком.

Окрім спортивної складової, спортивні змагання зі спринту спрямовані на популяризацію СРП та залучення нових спортсменів.

Спортивні змагання зі спринту проводяться в діапазоні 3,5 МГц у лісі, лісопарку або міському парку, які доступні для глядачів.

Правила зі спринту базуються на загальних вимогах цих Правил в частині спортивних змагань у вправі з пошуку передавачів з п'ятихвилинним циклом. Однак, є особливості, що викладені далі:

1) порядок старту

Учасники однієї категорії стартують через рівні стартові інтервали. Мінімальний стартовий інтервал становить дві хвилини;

2) дистанція та умови її проходження

Відстань між передавачами (у т.ч. фінішним маяком), а також від старту до найближчого передавача має становити не менше 100 метрів.

Відстань від старту до фінішного бакена (В) і проміжного радіомаяка (S), якщо він не співпадає з фінішем, може становити менше 100 метрів.

Дистанція розраховується на очікуваний час переможця в межах 13-15 хвилин у всіх категоріях.

Кожен учасник пробігає через стартовий коридор, який веде в напрямку зони розташування передавачів першого кола дистанції (№№ 1-5, швидкість передачі коду повільна). Після знаходження визначених передавачів першого кола спортсмен має знайти проміжний радіомаяк (S), після чого через проміжний коридор стартує для пошуку передавачів другого кола дистанції (№№ F1-F5, швидкість передачі коду прискорена). Після знаходження всіх визначених передавачів другого кола учасник прямує до фінішного бакена (В), долає фінішний коридор і перетинає лінію фінішу.

Учасник має належним чином зареєструвати засіб контрольної відмітки на визначених передавачах обох кіл, проміжному радіомаяку, бакені та фініші. Умови реєстрації (електронним чипом чи контрольним талоном) в спринті аналогічні тим, що визначені для вправ з пошуку передавачів з п'ятихвилинним циклом та СРО.

Конфігурація дистанції (кількість та номери передавачів на обох колах для кожної категорії) визначається заступником головного судді з дистанції (начальником дистанції) і оголошується напередодні спортивних змагань або безпосередньо у день спортивних змагань в стартовій арені. При цьому пошук визначених передавачів на кожному з кіл здійснюється учасником у довільному порядку.

Фінішний радіомаяк (бакен) В та проміжний радіомаяк S дозволяється розташовувати в одному місці. В такому разі встановлюється лише фінішний радіомаяк В, але проміжний та фінішний коридори мають бути різними з відповідним позначенням на карті і місцевості;

3) карти

Для спортивних змагань використовуються кольорові спортивні карти масштабом до 1:5000 з періодом виготовлення або коригування не більше двох років.

Учасник спортивних змагань отримує карту разом з приймачем у передстартовій зоні за дві хвилини до старту. На карті мають бути чітко позначені: старт, фінішний бакен, проміжний радіомаяк (якщо він відрізняється від фінішного радіомаяка), фінішний коридор і лінія фінішу. Місце старту позначається трикутником (знак 701, згідно з діючими Міжнародними вимогами до спортивних карт ISOM), фінішний бакен і проміжний радіомаяк – одинарним колом (знак 703), фінішний коридор – з'єднувальною лінією (знак 705), фініш – подвійним колом (знак 706).

Організація фінішної зони, проміжного фінішу та умовні позначення на карті мають бути роз'яснені учасникам заздалегідь;

4) передавачі

Фінішний радіомаяк В і проміжний радіомаяк S (якщо він відрізняється від фінішного маяка) мають працювати безперервно на різних частотах, у т.ч. відмінних від частот передавачів обох кіл дистанції.

У спринті використовуються два комплекти з п'яти передавачів кожен. Комплекти передавачів першого кола №№ 1-5 та другого кола №№ F1-F5 мають працювати на різних частотах і з різними швидкостями передачі.

У спринті використовуються передавачі зі зниженою вихідною потужністю (0,3-1Вт).

Приклад розподілу частот і швидкості передачі радіосигналу:

Частота	Діючий пристрій	Код	Швидкість
3,510 МГц	передавачі 1-5 (повільний код)	МОЄ-МО5	10 WPM
3,540 МГц	проміжний радіомаяк	С	10 WPM
3,580 МГц	передавачі 1F-5F (прискорений код)	МОЄ-МО5	15 WPM
3,600 МГц	фінішний радіомаяк	МО	10 WPM

Передавачі працюють в однохвилинному циклі у наступній послідовності:

- №№ 1 і F1 передають код МОЄ (0-12 с);
- №№ 2 і F2 передають код МОІ (13-24 с);
- №№ 3 і F3 передають код МОС (25-36 с);
- №№ 4 і F4 передають код МОХ (37-48 с);
- №№ 5 і F5 передають код МО5 (49-60 с).

Передавачі мають працювати послідовно з похибкою не більше п'яти секунд.

Вправа може анулюватися у випадках технічної несправності чи виходу передавача(ів) з роботи, які вплинули на результати учасників окремої категорії (категорій):

- 1) якщо сигнал передавача(ів) відсутній в ефірі:
дві і більше хвилини;
більше п'яти хвилин для фінішного або проміжного радіомаяків;
- 2) якщо сигнал одного передавача в ефірі накладається на сигнал іншого передавача більше п'яти секунд.

Рішення щодо анулювання вправи приймається ГСК на засіданні стосовно затвердження результатів вправи на підставі поданого представником команди протесту або самостійним рішенням ГСК.

На передавачах обох кіл дистанції призми не встановлюються. Натомість стійки з пристроєм контрольної відмітки маркуються за всією висотою червоно-білою стрічкою. На початку фінішного коридору поряд з фінішним бакеном у вигляді призми встановлюються щонайменше два пристрої контрольної відмітки, особливо якщо він також виконує функції проміжного фінішу. На проміжному радіомаяку встановлюється призма. Стійки з пристроями контрольної відмітки мають бути розміщені в радіусі не більше одного метра від передавачів.

Система заземлення антени має бути симетричною відносно вертикального випромінювача для забезпечення точного направлення на антену.

Кількість передавачів, визначених для пошуку спортсменами різних категорій:

Категорія	Кількість передавачів (КП)
Юнаки Ч12	2...3+ + S + 2...3 +F
Юнаки Ж12	2...3+ + S +2...3+ F
Юнаки Ч14	3...5 + S + 3...5 + F
Юнаки Ж14	3...5 + S + 3...5 + F
Юнаки Ч16	3...5 + S + 3...5 + F
Юнаки Ж16	3...5 + S + 3...5 + F
Юніори Ч19	4...5 + S + 4...5 + F

Юніори Ж19	$4...5 + S + 4...5 + F$
Дорослі Ч20	$5 + S + 5 + F$
Дорослі Ж20	$4...5 + S + 4...5 + F$
Дорослі Ч40	$4...5 + S + 4...5 + F$
Дорослі Ж35	$4...5 + S + 4...5 + F$
Ветерани Ч50	$3...4 + S + 3...4 + F$
Ветерани Ж45	$3...4 + S + 3...4 + F$
Ветерани Ч60	$3...4 + S + 3...4 + F$
Ветерани Ж55	$3...4 + S + 3...4 + F$
Ветерани Ч70	$3...4 + S + 3...4 + F$
Ветерани Ж65	$3...4 + S + 3...4 + F$

5) коридори

Стартовий коридор не має бути довшим 400 метрів. Учасник зобов'язаний, не зупиняючись в процесі пеленгування, досягти кінця стартового коридору, після чого почати пошук передавачів.

Учасник зобов'язаний подолати коридор на проміжному фініші, якщо такий встановлено. Цей коридор не має бути довшим 300 метрів. Пристрій для контрольної відмітки на проміжному радіомаяку розміщується на вході в коридор, позначеному призмою.

Довжина фінішного коридору не має перевищувати 400 метрів.

З моменту старту першого учасника глядачам, тренерам, представникам команд тощо заборонено здійснювати переміщення зі старту чи фінішу до проміжного фінішу і зворотно. Ця вимога стосується також учасників спортивних змагань, які фінішували;

б) контрольний час

Залежно від вправи, складності дистанції (пересіченості місцевості), погодних умов, пори року та програми спортивних змагань КЧ має становити не більше 60 хвилин.

15. Особливості проведення естафетних спортивних змагань

Естафета полягає в послідовному проходженні членами команд етапів пошуку – відрізків дистанції з відповідною кількістю КП.

Естафета проводиться у будь-яких вправах зі СРП (у пошуку передавачів з п'ятихвилинним циклом, спринті), а також зі СРО. Естафета може бути комбінованою.

Спортивні змагання з естафет проходять в діапазонах 3,5 МГц та/або 144 МГц.

Естафета може бути двох, трьох і чотирьох етапною.

Команда може складатися з чоловіків, жінок або мікс (чоловіки та жінки), спортсменів різних вікових категорій.

Кожний учасник має право на проходження кількості етапів, визначеної Регламентом. На першому етапі відбувається груповий одночасний старт учасників всіх команд з однієї категорії.

У дистанціях естафет застосовується розсіювання. Порядок проходження КП в етапах може бути різним, але остаточно всі команди мають подолати однакову сумарну дистанцію.

Параметри естафети (довжина кожного етапу, кількість передавачів, порядок її проведення) визначаються Організатором змагань в бюлетені № 2.

Передача естафети відбувається у зазначеному суддями місці (пункт передачі естафети). Моментом передачі естафети є дотик рукою учасника, який завершує етап, іншого учасника своєї команди, який стартує у наступному етапі.

Результат команди визначається за сумарним часом, витраченим на проходження командою всіх етапів естафети.

2. Спортивне радіоорієнтування

1. Спортивне радіоорієнтування – спортивні змагання з радіоспорту, суть якого полягає в оперативному пошуку за допомогою радіоприймача-пеленгатора, карти і компаса встановлених на лісовій місцевості та позначених у карті КП, обладнаних малопотужними мікропередавачами (далі – передавачі), за якомога менший час.

Спортивні змагання зі СРО проводяться у діапазонах частот 3,5-3,6 МГц (80 м) або 144,0-146,0 МГц (2 м) та відрізняються за типом пошуку – вільний або заданий напрямок пошуку.

Після сигналу старту учасник спортивних змагань отримує карту, на якій позначено (нанесено) старт, фінішний бакен і визначену кількість КП з передавачами, які розміщуються близько до їх номінального розташування, позначеного у картах колом (знак 703).

Усі передавачі здійснюють безперервну передачу радіосигналу. Сигнал має бути чітко чути в разі прослуховування приймачем з центра кола, позначеного у карті, але не має бути чути на відстані 250 метрів і більше від місця його фактичного розташування на місцевості.

Орієнтуючись на місцевості за допомогою карти та компаса, учасники спортивних змагань досягають місця номінального розташування передавача (КП), позначеного у карті колом, і, почувши сигнал передавача, за допомогою радіоприймача відшуковують його.

Фінішний маяк працює у звичному режимі, його сигнал має бути добре чути під час спортивних змагань за всією дистанцією.

Правила зі СРО базуються на загальних вимогах цих Правил в частині спортивних змагань у справі з пошуку передавачів з п'ятихвилинним циклом. Однак, є особливості, що викладені далі.

2. Порядок старту

Спортсмени, які виступають в одній категорії, стартують в один стартовий коридор через рівні проміжки часу. Мінімальний стартовий інтервал між учасниками – дві хвилини.

Після прибуття в зону спортивних змагань учасники приймачі не здають.

Учасники спортивних змагань допускаються у передстартову зону не раніше п'яти хвилин до їх старту. Учасники отримують карти після сигналу старту на стартовій лінії або у визначеній точці в межах стартового коридору.

3. Дистанція

Передавачі, включаючи фінішний маяк, розташовуються не ближче 250 метрів один від одного. Найближчий до старту передавач встановлюється на відстані не менше 250 метрів.

Кількість передавачів (КП) і довжина дистанції визначається окремо для кожної категорії учасників:

Категорія	Кількість передавачів (КП)	Ефективна довжина дистанції (км)
Юнаки Ч12	2...4 + фінішний бакен	2 – 3
Юнаки Ж12	2...4 + фінішний бакен	2 – 3
Юнаки Ч14	4...7 + фінішний бакен	3 – 5
Юнаки Ж14	4...7 + фінішний бакен	3 – 5
Юнаки Ч16	5...8 + фінішний бакен	4 – 6
Юнаки Ж16	4...7 + фінішний бакен	3 – 5
Юніори Ч19	6...8 + фінішний бакен	6 – 8
Юніори Ж19	5...8 + фінішний бакен	4 – 6
Дорослі Ч20	8...10 + фінішний бакен	7 – 9
Дорослі Ж20	6...10 + фінішний бакен	5 – 7
Дорослі Ч40	6...8 + фінішний бакен	6 – 8
Дорослі Ж35	5...8 + фінішний бакен	4 – 6
Ветерани Ч50	5...8 + фінішний бакен	5 – 7
Ветерани Ж45	4...7 + фінішний бакен	4 – 6
Ветерани Ч60	5...8 + фінішний бакен	4 – 6
Ветерани Ж55	4...7 + фінішний бакен	3 – 5
Ветерани Ч70	4...7 + фінішний бакен	3 – 5
Ветерани Ж65	4...7 + фінішний бакен	3 – 5

Конфігурація дистанції (кількість та номери КП для кожної категорії) визначається заступником головного судді з дистанції (начальником дистанції) і оголошується напередодні спортивних змагань або безпосередньо в день спортивних змагань в стартовій арені.

4. карти

Для спортивних змагань використовуються кольорові спортивні карти масштабом до 1:10000 з періодом виготовлення або коригування не більше двох років.

Карта спортивних змагань має охоплювати увесь район проведення спортивних змагань, включаючи старт, фініш, місця розташування усіх передавачів (КП).

На карті чітко позначаються старт і місце початку орієнтування, зони номінального розташування усіх передавачів, які необхідно знайти кожній окремій категорії учасників, фінішний маяк і фінішний коридор.

Старт позначається трикутником (знак 701 згідно з діючими Міжнародними вимогами до спортивних карт ISOM), усі передавачі, включаючи фінішний маяк – одинарним колом (знак 703), фінішний коридор – з'єднувальною лінією (знак 705), фініш – двома колами з спільним центром (знак 706).

Карта має бути захищена від вологи.

5. Передавачі

Усі передавачі (КП), крім фінішного маяка, не обладнуються призмами. Пристрій контрольної відмітки розміщується безпосередньо біля передавача в радіусі не більше одного метра від нього.

В районі спортивних змагань встановлюється необхідна кількість передавачів (КП) та фінішний маяк. Передавачі в безперервному режимі випромінюють радіосигнал з такими позивними:

передавачі №№ 1, 1F з позивним (кодом) МОЄ;

передавачі №№ 2, 2F з позивним (кодом) МОІ;

передавачі №№ 3, 3F з позивним (кодом) МОС;

передавачі №№ 4, 4F з позивним (кодом) МОХ;

передавачі №№ 5, 5F з позивним (кодом) МО5;

передавач S з позивним (кодом) С.

У спортивних змаганнях дозволяється використовувати передавачі з іншими позивними (кодами), інформація щодо цього оголошується Організатором змагань перед показовим спортивним змаганням (тренуванням) та офіційним стартом.

Вправа може анулюватися у випадках технічної несправності чи виходу передавача(ів) з роботи, які вплинули на результати учасників окремої категорії (категорій) якщо сигнал передавача(ів) відсутній в ефірі:

в разі прослуховування з центра кола, позначеного у карті;

більше десяти хвилин для фінішного маяка.

Рішення щодо анулювання вправи приймається ГСК на засіданні стосовно затвердження результатів вправи на підставі поданого представником команди протесту або самостійним рішенням ГСК.

Технічні характеристики передавачів 3,5 МГц:

частота 3,510 – 3,600 МГц;

стабільність частоти не гірше 50 ppm;

різниця між частотами передавачів і фінішним маяком більше 30 кГц;

вихідна потужність фінішного маяка 1-5 Вт;

вихідна потужність передавачів на КП 10 мВт;

режим роботи – телеграфний;

модуляція А1А;

швидкість маніпуляції 8...15 WPM;

антена фінішного маяка – вертикальна, розміщується над поверхнею землі на висоті шість метрів;

антена передавачів на КП – вертикальна, довжиною приблизно 30 см.

Технічні характеристики передавачів 144 МГц:

частота 144 – 146 МГц;

стабільність частоти не гірше 50 ppm;

різниця між частотами передавачів і фінішним маяком більше 200 кГц;

вихідна потужність фінішного маяка 0,25-1 Вт;

вихідна потужність передавачів на КП ~1 мВт;

режим роботи – телеграфний;

модуляція А2А;

швидкість маніпуляції 8...15 WPM;

антена фінішного маяка – горизонтальної поляризації, розміщується над поверхнею землі на висоті два-три метри;

антена передавачів на КП – горизонтальної поляризації, розміщується над поверхнею землі на висоті до двох метрів.

6. Контрольний час

Залежно від вправи, складності дистанції (пересіченості місцевості), погодних умов, пори року та програми спортивних змагань КЧ має становити до 150 хвилин.

3. Швидкісна телеграфія

1. Швидкісна телеграфія – спортивні змагання з радіоспорту, суть якого полягає в прийомі та передачі телеграфних сигналів азбукою Морзе.

Спортивні змагання зі швидкісної телеграфії проводяться у вправах:

прийом літерних/цифрових/змішаних текстів впродовж однієї хвилини;

передача літерних/цифрових/змішаних текстів впродовж однієї хвилини;

радіоаматорський тест.

2. Представник команди

Керівництво командою у спортивних змаганнях здійснює представник. Функції представника виконує тренер або капітан команди. Якщо від регіону заявлений один спортсмен, він особисто виконує функції представника.

Представник команди зобов'язаний:

1) знати ці Правила, Регламент та дотримуватись їх;

2) бути присутнім на нарадах представників команд;

3) доводити до відома учасників одержану на нарадах інформацію;

4) забезпечувати своєчасне прибуття команди для виконання вправ, церемонії та інші заходи, зазначені в програмі спортивних змагань;

5) не залишати місце проведення спортивних змагань до їх завершення;

6) повідомляти головного суддю, якщо учасник не з'явився на виконання вправи.

Представник команди має право:

1) бути присутнім на процедурі жеребкування (у разі її проведення під час спортивних змагань);

2) отримувати довідки з питань проведення спортивних змагань;

3) подавати заяви, скарги та протести.

Представник команди не має права втручатися в роботу та розпорядження суддів і Організатора змагань.

3. Вправа – прийом текстів

Швидкості з прийому текстів мають бути кратними десяти і відрізнятися одна від одної на десять знаків за хвилину.

Для прийому контрольних текстів учаснику дається одна спроба на кожній швидкості (літери, цифри, змішаний). Початкова швидкість прийому текстів заявляється учасником (тренером) на мандатній комісії.

Тексти складаються з 26 літер латинського алфавіту, цифрові – з десяти арабських цифр. Групи п'ятизначні, цифра «0» (нуль) передається п'ятьма тире. Текст передається впродовж однієї хвилини. Змішані текстові групи, крім наведених букв і цифр, будуть містити такі розділові знаки: крапка (.), кома (,), знак питання (?), коса риска (/), знак розділу (=). Порядок передачі текстів встановлюється Регламентом.

Тексти передаються зростаючими швидкостями. Швидкість збільшується з кроком десять символів за хвилину. Обрані швидкості мають бути послідовними (50, 60, 80, 100 і т.д.).

Виконання вправи з прийому текстів проводиться одночасно всіма учасниками. Дозволяється поділяти учасників на групи за рівнем кваліфікації або за іншими критеріями з метою розміщення їх в окремих кімнатах.

Учасникам дозволяється використовувати власні ноутбуки з або без зовнішньої клавіатури для прийому.

Прийом текстів здійснюється з автоматичного датчика коду Морзе (АДКМ), комп'ютера, інших автоматичних передаючих пристроїв. Дозволяється відхилення швидкості ± 3 знаки/хв. Тон сигналу має бути в межах 700 – 2000 Гц.

Запис тексту, що приймається, здійснюється на чернетках. Учасник має право під час прийому текстів використовувати різноманітні умовні знаки і скорочення.

Перед початком спортивних змагань з прийому передається текст для перевірки робочих місць.

Контрольні тексти передаються один за одним з двоххвилинним інтервалом або з інтервалом, вказаним Регламентом. Тренувальний текст передається перед кожним контрольним текстом (до 30 с), потім передається три літери «Ж», знак розділу і контрольний текст.

Оголошення щодо швидкості прийому повідомляється суддею.

Опір головних телефонів визначається Регламентом. Дозволяється користуватися особистими головними телефонами промислового виробництва (без удосконалень), які надаються суддівській колегії для огляду.

Учасник, який спізнився на початок прийому, допускається до прийому текстів наступних швидкостей. За пропущені швидкості очки не нараховуються.

Учасники ведуть прийом від заявленої швидкості і до закінчення вищих швидкостей. Учасник має право відмовитись від подальшого прийому, заявивши щодо цього суддівській колегії. Суддя видає йому п'ять контрольних

аркушів для прийому текстів (Додаток 5) і фіксує час початку переписування текстів. Переписування здійснюється тільки українськими або тільки латинськими літерами і арабськими цифрами один текст на бланк. Переписування виконується олівцем чорного кольору або кульковою ручкою з синіми, фіолетовими або чорними чорнилами.

На переписування текстів відводиться 50 хвилин, впродовж яких учасник має право переписати і здати на перевірку суддям не більше п'яти текстів. На кожному бланку вказується швидкість прийому і підпис учасника.

Після закінчення 50 хвилин тексти в учасників відбираються незалежно від того, закінчили вони переписування чи ні. В тексті, переписування якого не закінчено, додатково зараховується стільки помилок, скільки знаків не переписано.

Всі виправлення в тексті, а також пропущені знаки позначаються в кінці тексту зноскою, в якій вказується номер групи і її правильний запис. Кожне виправлення завіряється підписом учасника. У разі відсутності підпису учасника або номеру групи, зноска не враховується і перевірка здійснюється за текстом. Якщо учасник зробив виправлення та вказав порядковий номер групи неправильно, перевірці підлягає саме та група, номер якої вказаний учасником у виправленні. Позначати пропущені знаки в переписаному тексті (рискою, інтервалом тощо) не обов'язково.

Для всіх учасників текст вважається прийнятим, якщо в ньому допущено не більше трьох помилок.

До помилок в прийомі відносяться:

- прийом (запис) іншого знаку;
- перестановка знаків місцями в групі (в залежності від кількості переставлених знаків);
- пропуск знаку;
- прийом (запис) зайвого знаку;
- перенесення знаку із однієї групи в іншу (зараховується дві помилки);
- латинські літери в українському тексті і навпаки;
- різні умовні позначення, незрозумілі або виправлені в тексті знаки.

У випадку технічної несправності, що викликала зупинку прийому текстів, рішенням головного судді може бути надана додаткова спроба (надається в той самий день).

До технічних несправностей належать:

- розрив в електропровідних лініях;
- поломка апаратури, що передає тексти;
- зупинка подачі електроенергії.

В залік учаснику зараховується один прийнятий текст вищої швидкості (літерний, цифровий, змішаний).

Учаснику з вищим результатом з прийому текстів (літерний, цифровий, змішаний) нараховується 100 очок. Іншим учасникам очки нараховуються пропорційно.

Приклад

Якщо учасник прийняв найвищу швидкість 120 знаків за хвилину з трьома помилками, швидкість буде $120-3=117$. Якщо інший учасник у тій самій вправі приймає текст зі швидкістю 100 знаків за хвилину з двома помилками, його оцінка буде $100-2=98$.

$98/117 \times 100 = 83,76$ очок. Очки підраховуються з точністю до 0,1.

$98/117 \times 100 = 83,8$ очок.

Очки, отримані учасником за прийом текстів (літери, цифри, змішаний) додаються. Отримана сума визначає результат прийому.

4. Вправа – передача текстів

Спортивні змагання з передачі текстів для всіх учасників проводяться в індивідуальному порядку.

Кожен учасник спортивних змагань здійснює передачу на механічному або електронному телеграфних ключах. Дозволяється працювати особистим телеграфним ключем, а також вести передачу одного тексту механічним, а іншого – електронним ключами. Дозволяється застосування одного ключа всією командою, якщо це не порушує встановленої черговості виконання вправи учасниками.

Забороняється застосування електронних ключів з будь-якими додатковими пристроями, що забезпечують напівавтоматичну чи автоматичну передачу текстів або окремих знаків. Електронний ключ має бути забезпечений виходом для контролю передачі.

Маніпулятор ключа представляє собою механічний пристрій з електричними контактами. Електронний ключ спортсмена має передавати короткі і довгі сигнали у співвідношенні 1:3. У разі необхідності перевірки співвідношення електронного ключа вказаним вище вимогам суддівська колегія має право здійснювати перевірку під час виконання вправи шляхом запису на будь-якому контрольному пристрої. На вимогу суддівської колегії спортсмен зобов'язаний пред'явити свій ключ для огляду.

Особи, які відмовились пред'явити свій ключ і маніпулятор для огляду, відсторонюються від спортивних змагань з передачі з анулюванням показаних результатів з передачі текстів.

Тренер має право надавати учаснику допомогу з установки і регулювання ключа до початку передачі контрольних текстів та в перерві між ними.

Суддівство передачі відкрите: судді і учасник, який здає передачу, знаходяться в одному приміщенні, де дозволяється бути присутніми тренерам і глядачам. За технічної можливості організовується трансляція передачі учасника і оголошення його результатів в інші приміщення (кімната відпочинку учасників тощо).

Для розминки і тренувань з передачі для учасників спортивних змагань надається окреме приміщення, оснащене необхідною кількістю столів.

Тексти для передачі за своєю складністю мають бути такими ж, як для прийому, і надруковані через інтервал з п'яти груп в рядку. В цифрових текстах цифру «0» дозволяється передавати як літеру «Т». Організатор змагань має підготувати декілька варіантів ідентичного тексту.

Тексти для передачі однакові для всіх учасників. Текст для передачі друкується латиницею та кирилицею. На передачу трьох текстів учаснику відводиться 15 хвилин. Час, відведений для передачі, починає відлік від моменту прибуття учасника до робочого місця. Текст передається впродовж однієї хвилини.

Якщо учасник на запрошення судді не з'явився для виконання вправи, через одну хвилину виклик повторюється. Якщо знову не з'явився, суддя викликає наступного учасника. Спортсмена, який не з'явився на передачу, буде перенесено в кінець черги, а час наступної спроби буде зменшено до 10 хвилин.

Учасник, готовий до передачі, доповідає судді «Літери готовий» або «Цифри готовий» і, отримавши дозвіл, передає тричі літеру «Ж», один раз знак розділу, а потім контрольний текст.

Якщо початок передачі після доповіді учасника щодо готовності затримано з вини суддів, час затримки додається до загального часу, який відведено учаснику для передачі.

Після передачі учасником трьох «Ж» і знаку розділу його прохання щодо повторення початку роботи, додаткового регулювання ключа і скарги на його непрацездатність до уваги не приймаються та секундоміри не зупиняються. Всі знаки, передані після знаку розділу (якщо їх не має в тексті), вважаються помилками.

Якщо учасник розпочав передачу без трьох «Ж» і знаку розділу, позначив початок роботи будь-яким іншим способом або неправильно передав знак розділу, суддя зупиняє його і пропонує розпочати передачу відповідно до вимог. У такому випадку загальний час на передачу учаснику не збільшується.

У разі передачі контрольних текстів всі групи і знаки в групах мають передаватися зліва направо в рядок і зверху вниз. Передача текстів у будь-якому іншому порядку не зараховується.

Перестановка знаків місцями в групі зараховується за дві, три помилки в залежності від кількості переставлених знаків. Пропуск знаку, групи чи ряду груп (рядка з п'яти груп) зараховується за одну, п'ять, двадцять п'ять помилок відповідно. До помилок в передачі належать:

- передача іншого знаку;
- коротке або подовжене тире;
- подовжена крапка;
- передача знаку перебою іншим способом, ніж встановлено Правилами;
- передача зайвого знаку.

Для виправлення помилки, допущеної у разі передачі контрольного тексту, учасник спортивних змагань має зробити перебір серією крапок (не менше шести) і повністю повторити ту групу, в якій була допущена помилка.

Якщо в ході виправлення помилки учасник після перебою повернувся на групу назад, це помилкою не вважається. Виправлені помилки помилками не вважаються.

Якщо учасник допустив в групі помилку (наприклад в п'ятій), правильно зробив виправлення, почав передавати наступну групу (шосту) і допустив в ній помилку, виправив її і почав передачу з п'ятої групи, в цьому випадку йому зараховується два перебої (перебої зараховуються всі).

Якщо учасник передав три «Ж», знак розділу і декілька знаків тексту, а потім без знаку перебою почав все спочатку (три «Ж» тощо), йому зараховуються стільки помилок, скільки знаків передано повторно (три «Ж» і знак розділу не враховуються).

Якщо допущена помилка і знак перебою переданий будь-яким іншим способом, але група повторена правильно, зараховується помилка (за неправильний знак перебою).

Якщо учасник допустив помилку в тексті, виконав знак перебою, не передбачений Правилами, не зробив виправлення і продовжив передачу, йому зараховується дві помилки – перша за передачу неправильного знаку, інша за неправильний перебір.

Якщо учасник спортивних змагань не вклався у відведений для передачі час (15 хв.), його передача зупиняється суддею, а за текст, передача якого не закінчена, очки не нараховуються.

Час, витрачений суддями на заповнення облікової картки учасника, показ оцінок і оголошення результатів, у 15 хвилин, виділених учаснику для виконання вправи, не входить.

До технічних причин, що дають право на другу спробу, належать:
обрив у струмопровідних лініях;
несправність апаратури, що контролює передачу;
припинення подачі електроенергії.

Друга спроба дається учаснику з дозволу головного судді в той же день. Несправність ключа чи головних телефонів права на другу спробу не дає.

У чемпіонатах і першостях України передача текстів контролюється трьома суддями, в інших спортивних змаганнях – на рішення суддівської колегії. У чемпіонатах України передача може записуватися на електронні носії. Оцінка якості передачі кожним суддею здійснюється індивідуально.

Для оцінки якості передачі застосовуються наступні коефіцієнти:

1 – чітка, ритмічна, безпомилкова передача з рівними інтервалами між елементами знаків, між знаками і групами, а також у разі кількості перебоїв не більше трьох;

0,9 – ритмічна передача з незначними скороченнями чи подовженнями інтервалів між знаками і групами, а також у разі кількості помилок не більше одної і перебоїв не більше п'яти;

0,8 – недостатньо ритмічна передача з незначними скороченнями чи подовженнями елементів знаків і з нерозмірністю інтервалів між знаками та групами, а також у разі кількості помилок не більше трьох і перебоїв не більше десяти;

0 – подовжені чи скорочені елементи знаків, перекручування, недотримання інтервалів, число помилок більше трьох і перебоїв більше десяти.

Оцінки якості передачі судді заносять в протокол та оголошують учаснику результат.

Для визначення якості передачі оцінки суддів складаються, їх сума ділиться на кількість суддів. Середній бал визначається з точністю до сотих часток. Приклад $(1 + 1 + 0,9)/3 = 0,97$.

Якщо більшість суддів оцінили якість передачі коефіцієнтом «0», дані тексти до заліку не приймаються.

Для нарахування балів за передачу тексту визначається його швидкість за хвилину, яка множитья на середній коефіцієнт якості передачі.

Учаснику з кращим результатом передачі текстів (літерний, цифровий, змішаний) нараховується 100 балів. Іншим учасникам бали нараховуються пропорційно. Приклад

$110/120 \times 100 = 91,6$ очок. Очки нараховуються з точністю до 0,1.

$110/120 \times 100 = 91,7$ очок, де 120 – найкращий результат, 110 – інший результат.

Бали, отримані учасником за передачу (літери, цифри, змішаний), додаються. Отримана сума визначає результат передачі.

5. Вправа – радіоаматорський тест

1) програма RUFZ (DL4MM)

Програма прийому позивних. Вправа виконується з використанням комп'ютера в присутності двох суддів. Учасники мають дві спроби для прийому 50-ти позивних, які генеруються комп'ютерною програмою. Краща спроба йде в залік.

Для роботи в комп'ютерному тесті учаснику надається індивідуальний позивний. До початку вправи учасник має записати наданий йому позивний і номер спроби в комп'ютер. Приклад

1 спроба HA3NU / 1

2 спроба HA3NU / 2.

Початкова швидкість у тесті вибирається самим учасником до початку тесту.

Учаснику з кращим результатом у тесті нараховується 100 очок.

Іншим учасникам очки нараховуються пропорційно. Приклад

$30110/31225 \times 100 = 96,429$ балів. Бали нараховуються з точністю до 0,1.

$30110/31225 \times 100 = 96,4$, де 31225 – найкращий результат, 30110 – інший результат;

2) програма PED (JE3MAS)

Програма-імітатор КХ тесту. Вправа виконується з використанням комп'ютера в присутності двох суддів. Учасники мають право на дві спроби, кращий результат йде в залік. Учасники мають провести якнайбільше зв'язків за п'ять хвилин, що фіксуються суддею.

До початку вправи учасник має увести виданий йому позивний і номер спроби в комп'ютер та вибрати швидкість прийому-передачі.

Учаснику з кращим результатом нараховується 100 балів. Іншим учасникам бали нараховуються пропорційно.

Якщо декілька учасників набрали однакову кількість очок, перевагу має учасник із кращим результатом у гіршій спробі;

3) програма Morse runner (VE3NEA)

Програма-імітатор КХ тесту. Вправа виконується з використанням комп'ютера в присутності двох суддів. Учасники мають право на дві спроби у десять хвилин кожна, кращий результат йде в залік. Учасники мають провести якнайбільше зв'язків за десять хвилин. На виконання вправи відводиться 25 хвилин.

До початку вправи учасник має ввести виданий йому позивний і номер спроби в комп'ютер та вибрати швидкість прийому-передачі.

Головне меню має бути налаштоване таким чином: QSK, QRN, QRM, QSB, Flutter, Lid's мають бути неактивними, тривалість вправи десять хвилин. Тон сигналу прийому-передачі, активність кореспондентів та швидкість учасник обирає самостійно. Комп'ютерний тест проводиться в режимі Pile-Up.

Учаснику з кращим результатом нараховується 100 балів. Іншим учасникам бали нараховуються пропорційно.

Якщо декілька учасників набрали однакову кількість очок, перевагу отримує учасник із кращим результатом у гіршій спробі.

4. Радіозв'язок на коротких хвилях

1. Радіозв'язок на коротких хвилях – спортивні змагання з радіоспорту, суть якого полягає в проведенні двосторонніх радіозв'язків у короткохвильовому діапазоні.

Під короткими хвилями розуміються діапазони (смуги радіочастот), що виділені аматорській службі радіозв'язку, радіочастоти яких не перевищують 30 МГц.

Радіозв'язки в спортивних змаганнях можуть проводитися всіма видами роботи (класами випромінювань), дозволеними аматорською службою радіозв'язку України, на одній або декількох ділянках діапазонів (смугах радіочастот), передбачених для цієї мети.

Діапазони (смуги радіочастот) та види роботи додатково обмежуються Регламентом.

Спортивні змагання проводяться одним з нижче перерахованих видів роботи або декількома видами роботи одночасно (змішаний вид роботи).

Телеграфія (CW) – передача текстових повідомлень за допомогою коду Морзе. Маніпуляція може здійснюватися вручну та з використанням апаратних і програмних засобів автоматичної генерації коду.

Телефонія – передача мовних повідомлень в аналоговому виді з використанням однобічної (SSB), амплітудної (AM) та частотної (FM) модуляцій.

Цифровий зв'язок (Digital – RTTY, PSK, FT-8 та інші) – передача текстових повідомлень в цифровому виді з використанням апаратних та програмних засобів.

Регламент з радіозв'язку на КХ розробляється відповідно до Регламенту аматорського радіозв'язку України, Регламенту радіозв'язку Міжнародного союзу електрозв'язку, Закону України «Про електронні комунікації»,

рекомендацій Міжнародного союзу радіоаматорів IARU та затверджується органом виконавчої влади сфери фізичної культури та спорту, що відповідає статусу спортивних змагань.

Регламент аматорського радіозв'язку України встановлює порядок та правила функціонування аматорського радіозв'язку в Україні. Його вимоги є обов'язковими для всіх аматорських радіостанцій, розташованих на території України, в її повітряному та водному просторах, на мобільних засобах, повітряних та водних суднах.

Терміни проведення регіональних (клубних) спортивних змагань обов'язково погоджуються з Комітетом з радіозв'язку на КХ ЛРУ.

Регламент доводяться до відома можливих учасників спортивних змагань не пізніше одного місяця до їх початку.

Будь-яку додаткову інформацію щодо роботи суддівської колегії (крім власного звіту) має право вимагати тільки Організатор змагань.

Підведення підсумків спортивних змагань у клубному заліку проводиться суддівською колегією тільки за умови наявності даного заліку в Регламенті на підставі клубної заявки або відповідного запису щодо належності учасника спортивних змагань до даного клубу.

2. Програма спортивних змагань

В програму спортивних змагань з радіозв'язку на КХ входять вправи:

- радіозв'язок телефоном;
- радіозв'язок телеграфом;
- цифровий радіозв'язок.

Програма спортивних змагань і склад команди визначається Регламентом.

3. Порядок використання технічних засобів

Учасник спортивних змагань має право застосовувати:

- будь-які радіоелектронні засоби (приймально-передавальні пристрої), зареєстровані у встановленому порядку;
- антени будь-якого типу;

будь-яке інше допоміжне не заборонене Правилами устаткування.

Регламентом може додатково обмежуватися перелік дозволеного до використання устаткування.

Впродовж всього залікового часу учасник спортивних змагань (члени команди) та всі радіопередавальні і радіоприймальні пристрої (у тому числі, включаючи всі засоби генерування, формування, підсилення, демодуляції, обробки сигналів), що використовуються учасником (командою), мають розташовуватися на обмеженій радіусом 500 метрів території.

Антени, що використовуються учасником (командою), мають розташовуватися на території, обмеженою Правилами, або являти собою пасивні конструкції (не бути утримуючими засобами генерування, формування, підсилення, демодуляції або якого-небудь іншого перетворення радіочастотного сигналу) та з'єднуватися із визначеним Правилами устаткуванням кабельними лініями передачі радіочастотного сигналу.

Радіозв'язки з кореспондентами, які перебувають у русі (в автомобілі), з використанням позивних /м, /мм, /ам та інших не зараховуються.

Вимоги до розміщення учасників і технічних засобів в очних спортивних змаганнях обмежуються Регламентом.

Якщо Регламентом безпосередньо не встановлене інше, застосування засобів ретрансляції переданих в ефір радіосигналів заборонено.

Якщо Регламентом учасники розділені на підгрупи за потужністю радіопередавача («QRP», «LP», «HP»), встановлені Регламентом значення потужності визначає верхня межа для пікового значення падаючої складової потужності радіочастотного сигналу, яке вимірюється на вихідному високочастотному роз'єднувачі останнього (найближчого радіочастотного тракту до антени) пристрою, що здійснює підсилення потужності або перетворення радіосигналу. Послаблення потужності радіосигналу в наступній частині радіочастотного тракту до антени (включаючи послаблення в пристрої комутації антен, фільтри узгоджувального пристрою, з'єднувальних відрізках радіочастотного кабелю і т.п.), а також коефіцієнт підсилення антени не враховуються.

Під одиночним сигналом розуміється радіочастотне модульоване вузькосмугове електромагнітне коливання, для якого клас випромінювання відповідає одному з дозволених даному учаснику Регламентом видів роботи та значення частоти перебуває в межах дозволених Регламентом даному учаснику діапазонів (смуг радіочастот).

Зазначені електромагнітні коливання, що відрізняються класом випромінювання або значенням частоти, вважаються різними сигналами.

Якщо Регламентом безпосередньо не встановлене інше, учасник (члени команди) мають право передавати в ефір лише один одиночний сигнал.

Учасник, радіопередавальне устаткування якого здатне передавати в ефір більше одного сигналу одночасно, зобов'язаний використовувати впродовж всього залікового часу блокування – технічний (апаратний або програмний) засіб, що повністю виключає можливість випромінювання двох і більш сигналів одночасно.

Під час спортивних змагань в розташуванні АРС, крім учасника (членів команди), може бути присутня особа, відповідальна за її роботу. Якщо відповідальна особа не є особисто учасником спортивних змагань (не входить до складу команди), то вона вважається сторонньою особою з обмеженнями:

не може надавати учасникові (членам команди) допомогу в проведенні і обліку радіозв'язків та в керуванні технічними засобами;

не може надавати учасникові (членам команди) допомогу в налаштуванні та обслуговуванні технічних засобів (за винятком випадків, що загрожують виникненню надзвичайної ситуації).

Технічні характеристики радіоелектронних засобів (РЕЗ – приймально-передавальних пристроїв), що застосовуються учасником, мають відповідати технічним вимогам, встановленим Регламентом аматорського радіозв'язку України, а також вимогам норм і стандартів на технічні характеристики РЕЗ, що визначають їх електромагнітну сумісність (відносні рівні побічних,

позасмугових шумових радіовипромінювань, вимоги до ширини смуги радіосигналу) та мають перебувати в справному стані.

Учасник зобов'язаний суворо дотримуватись вимог документів, що регламентують роботу АРС:

не допускати перевищення дозволеної вихідної потужності радіопередавача;

суворо дотримуватися меж відведених ділянок діапазону;

за першим зауваженням контрольних служб щодо технічної несправності, негайно припиняти роботу й не виходити в ефір до повного усунення несправності;

АРС, що мають тон телеграфного сигналу «Тб» та нижче або розбірливість мовного сигналу «R3» та нижче, брати участь у спортивних змаганнях забороняється.

Під допоміжною інформацією розуміються відомості щодо роботи в ефірі АРС (час, частота, позивний тощо) та умов поширення радіохвиль (наявність радіопроходження, поточний стан атмосфери Землі й активності Сонця, напрямок приходу радіохвиль).

Джерелами допоміжної інформації можуть бути:

стороння особа – будь-яка особа, що не є безпосереднім учасником або особисто не входить до складу команди, у тому числі інший учасник;

засіб автоматичного приймання (типу «Скиммер»);

мережа оповіщення;

будь-який засіб зв'язку, включаючи мережу Інтернет;

«Dx-кластер» будь-якої структури;

канал, що використовує будь-яку передачу даних;

інша мережа передачі даних, за допомогою якої може поширюватися зазначена допоміжна інформація.

Постачальником інформації в мережу оповіщення можуть бути:

сам учасник;

сторонні особи;

засоби автоматичного приймання (типу «Скиммер»).

Мережею оповіщення не вважаються мережа Інтернет та ЗМІ за умови, що учасник не одержує з них і не відправляє в них зазначену допоміжну інформацію. Мережею оповіщення не вважається локальна мережа передачі даних між комп'ютерами членів однієї команди, в якій відбувається обмін інформацією тільки щодо:

встановлених раніше радіозв'язків та радіозв'язків, що встановлюються в даний момент часу;

параметрів й стану приймально-передавального устаткування команди (частота, вид роботи, команди блокування роботи на передачу);

повідомлення від одного з членів команди іншим членам тієї ж команди.

Учасники (члени команди) зобов'язані дотримуватись правил використання допоміжної інформації, встановленої Регламентом.

Якщо Регламентом не встановлене інше, всім учасникам дозволяється: приймання, використання та поширення повідомлень, що містять зазначену допоміжну інформацію, тільки через відкриту мережу оповіщення (для групи «Багато учасників» також через зазначену локальну мережу передачі даних між комп'ютерами членів однієї команди);

добування зазначеної допоміжної інформації за допомогою власних засобів автоматичного приймання (типу «Скиммер»), розміщених відповідно до вимог Правил.

При цьому:

учасник у своєму звіті зобов'язаний заявити щодо використання ним допоміжної інформації (вказати свою підгрупу учасників як «Assisted»);

учасники спортивних змагань та сторонні особи зобов'язані дотримуватися всіх перерахованих обмежень, спрямованих на забезпечення рівних умов спортивного змагання для всіх учасників.

Під відкритою мережею оповіщення розуміється мережа оповіщення, що забезпечує всім учасникам рівні можливості в отриманні інформації, що в ній циркулює. При цьому:

повідомлення щодо дії мережі та порядку доступу до інформації завчасно опублікується в інформаційних джерелах до початку спортивних змагань;

доступ до інформації відкритий для будь-яких учасників спортивних змагань;

технічні особливості мережі не обмежують доступ до інформації учасникам за територіальною ознакою.

Участь у мережі, що не є відкритою, учасникові спортивних змагань заборонена.

Учасник зобов'язаний ідентифікувати себе в мережі оповіщення, вказуючи позивний, з використанням якого бере участь в даних спортивних змаганнях.

«Селф-споттінг» (self-spotting) заборонений та вважається неспортивною поведінкою.

Під «селф-споттінгом» розуміється:

передача учасником (членами команди) в мережі оповіщення інформації щодо власної роботи в ефірі (частота й позивний), що дозволяє встановити з ним радіозв'язок іншим учасникам мережі;

передача в мережу оповіщення повідомлення із зазначенням частоти власної роботи на передачу й свідомо недостовірним позивним з метою привернення уваги інших учасників мережі до своєї частоти;

прохання учасника спортивних змагань передати в мережу оповіщення повідомлення з інформацією щодо своєї власної роботи в ефірі (частота та позивний), адресованої будь-яким способом будь-якому учасникові мережі, а також дії учасника мережі щодо виконання такого прохання.

«Чірлідінг» (cheerleading) заборонений та вважається неспортивною поведінкою.

Під «чірлідінгом» розуміється тактика дій у мережі оповіщення, у разі використання якої в мережу передаються переважно повідомлення з

інформацією щодо роботи одного з учасників або групи учасників спортивних змагань з метою створення цьому учасникові (групі учасників) переваги перед іншими учасниками спортивних змагань.

Санкції за порушення можуть бути застосовані до обох сторін, що брали участь в «чірлідінзі».

Якщо Регламентом передбачена підгрупа «Non-Assisted», учасникам цієї підгрупи забороняється приймати, використовувати та передавати повідомлення, що містять допоміжну інформацію, зазначену в Правилах:

через межу території, встановленої Правилами;

від сторонніх осіб;

сформовану в результаті дії будь-яких (у тому числі, незалежно від територіального розміщення) автоматизованих засобів аналізу радіосигналів, в яких аналіз або приймання радіосигналів ведеться за участю сторонньої особи (наприклад, повідомлення в мережі оповіщення);

сформовану в результаті дії будь-яких (у тому числі, незалежно від територіального розміщення) автоматичних засобів аналізу (здатних діяти без участі людини), демодуляції та приймання радіосигналів (наприклад, типу «Скиммер»). Приймання інформації ведеться учасником самостійно.

Виключення для цифрових видів радіозв'язку:

дане обмеження не діє;

усі зазначені автоматичні засоби мають розташовуватися відповідно до Правил.

З метою популяризації спортивних змагань впродовж залікового часу всім учасникам спортивних змагань дозволяється:

публічно анонсувати свій поточний результат у спортивних змаганнях;

одержувати інформацію щодо поточних результатів суперників;

транслявати відео- і фотоматеріали щодо участі у спортивних змаганнях (без прийому або передачі допоміжної інформації).

4. Вимоги техніки безпеки

Користувачі АРС зобов'язані неухильно дотримуватись правил техніки безпеки та протипожежної безпеки, державних санітарних норм і попереджувати випадки порушення цих Правил та норм іншими особами.

Користувачі індивідуальних, керівники колективних АРС та їх заступники несуть відповідальність за дотримання правил техніки безпеки і протипожежної профілактики в приміщенні АРС, а також в місцях розташування їх антенних споруд.

Радіоапаратура АРС має бути в корпусах, які виключають можливість випадкового дотику до струмопровідних частин.

Корпуси радіоапаратури, що живляться від мережі змінного струму, мають бути надійно заземлені.

Заземлення апаратури здійснюється шляхом підключення до зовнішнього заземлення або до контуру заземлення будівлі відповідно до ПУЕУ. Використання для заземлення труб і радіаторів опалення, холодної води та газової мережі категорично забороняється (у зв'язку з можливим використанням пластикових труб на окремих ділянках водо- та газопостачання).

Всі з'єднання в колі заземлення апаратури АРС мають бути виконані методами зварювання, опресування або гвинтового вкручення з наступним пропаюванням.

Всі кола живлення радіоапаратури АРС мають бути захищені плавкими запобіжниками.

Рекомендується передбачити можливість підключення центральних жил фідерів антенних пристроїв до заземлення.

Всі операції з налаштування, регулювання, заміни комплектуючих компонентів радіоапаратури необхідно проводити за умов повного вимкнення напруги живлення.

У разі необхідності проведення робіт з радіоапаратурою без зняття напруги живлення обов'язково використовувати інструменти з ізольованими ручками та інші захисні засоби.

В разі роботи з антенними пристроями необхідно дотримуватись вимог безпеки щодо робіт, які проводяться на висоті, з обов'язковим вимкненням з електричної мережі зв'язку або заземлення фідерів. Роботи рекомендується проводити у взутті, що забезпечує достатнє зчеплення з дахом будівлі та використовувати монтажні пояси для страховки.

Забороняється підніматися на щогли і проводити роботи з антенними пристроями під час грози та у разі її наближення, в разі сильного вітру, дощу, снігопаду та ожеледиці.

Металеві щогли, ізольовані за електричною схемою від землі, необхідно обладнати блискавкозахисним пристроєм для заземлення.

У разі виникнення пожежі в приміщенні АРС її користувач (оператор) зобов'язаний:

негайно вжити заходів щодо відключення обладнання від електричної мережі;

викликати пожежну охорону;

вжити заходів для негайної евакуації присутніх з приміщення АРС;

розпочати гасіння пожежі первинними засобами пожежогасіння.

Приміщення, де змонтовані АРС, мають бути обладнані первинними засобами пожежогасіння (вуглекислотні або порошкові вогнегасники).

Використання пінних вогнегасників в приміщеннях АРС категорично забороняється.

5. Порядок проведення радіозв'язку на КХ

Учасник впродовж залікового часу з використанням дозволених технічних засобів встановлює двосторонні радіозв'язки з іншими дозволеними Регламентом учасниками (кореспондентами).

Учасник фіксує в журналі обліку радіозв'язків:

дату і час проведення кожного радіозв'язку;

діапазон або частоту, на якій учасником велася робота на передачу;

вид роботи;

прийняті позивний сигнал упізнавання (далі – позивний) і контрольний номер кореспондента.

Учасник передає кореспондентові позивний та контрольний номер. Після закінчення залікового часу, на основі даних з журналу обліку радіозв'язків учасники спортивних змагань готують і надсилають на адресу ГСК відповідний звіт. ГСК здійснює їх перевірку та визначає переможців спортивних змагань.

Під двостороннім радіозв'язком розуміється радіозв'язок, під час проведення якого обмін повідомленнями між двома кореспондентами здійснюється:

в обох напрямках та без допомоги третіх осіб;

на одному й тому ж діапазоні обома кореспондентами (якщо Регламентом не встановлене інше);

однаковим для обох кореспондентів дозволеним Регламентом видом роботи (класом випромінювання).

У такому випадку кожний з кореспондентів зобов'язаний:

передати кореспондентові свій позивний та прийняти від кореспондента його позивний;

передати кореспондентові контрольний номер, встановлений Регламентом, та прийняти від кореспондента його контрольний номер.

Заліковий час спортивних змагань встановлюється Регламентом. Початком залікового часу вважається перша секунда хвилини початку залікового часу. Закінченням залікового часу вважається остання секунда хвилини закінчення залікового часу.

Радіозв'язок, проведення якого почалося до початку залікового часу або почалося після закінчення залікового часу, не зараховується. Дозволяється закінчити радіозв'язок, який був розпочатий в заліковий час.

Повідомлення кореспондентові в ефірі даних щодо часу радіозв'язку, який відбувся, забороняється.

Часом проведення радіозв'язку вважається момент його закінчення. Час фіксується з точністю до однієї хвилини. Дата та час фіксуються відповідно до «Всесвітнього універсального часу» (UT – аналог GMT).

Під контрольним номером розуміється інформація, яка у разі проведення кожного радіозв'язку у спортивних змаганнях має бути передана кореспондентові та безпомилково прийнята кореспондентом. Структура контрольного номера визначається Регламентом.

Передача в ефір або публікація контрольного номера (чи його частин) до початку залікового часу, а також уточнення контрольного номеру та часу проведення радіозв'язку після закінчення залікового часу забороняються.

Кількість невірно сформованих учасником для передачі та невірно переданих контрольних номерів (наприклад, пропущених або повторно переданих порядкових номерів радіозв'язків) не може перевищувати п'ять відсотків від загальної кількості заявлених радіозв'язків.

У разі проведення радіозв'язків телеграфом допускається скорочена передача цифр в контрольному номері (наприклад, цифру «0» дозволено замінити на букви «Т» або «О», «9» – на «Н» тощо). Забороняється скорочена передача цифр у позивних.

Впродовж усього залікового часу учасник зобов'язаний використовувати (передавати) тільки один і той самий позивний (кожний з членів команди має використовувати тільки позивний команди). Забороняється використання будь-яких інших позивних для: «утримання» частоти на іншому діапазоні; призначення «скедів» та «перетягування»; самоідентифікації в мережі оповіщення.

Повторними радіозв'язками вважаються другий та наступні радіозв'язки з кореспондентами, що передають той самий позивний, проведені на тому самому діапазоні та тим самим видом роботи. Регламент може містити в собі інше визначення повторних радіозв'язків.

За підсумками перевірки звіту ГСК нараховує очки тільки за один (перший із числа, що підтвердився на діапазоні, кожним видом роботи) радіозв'язок з кореспондентом, що передає один і той самий позивний. Проведення в цьому разі повторного радіозв'язку не штрафується.

Учасник має вказати у своєму звіті відомості щодо всіх проведених ним радіозв'язків, включаючи всі повторні. Для забезпечення більш повного контролю ГСК за роботою учасника Регламентом може бути передбачена вимога вести повний аудіозапис кожного учасника, який є додатком до звіту. Параметри аудіозапису визначаються Регламентом.

Переходом вважається радіозв'язок, проведений на іншому (у порівнянні з попереднім радіозв'язком) діапазоні та (або) іншим видом роботи (визначеними Регламентом) та внесений учасником у свій звіт. Регламентом можуть встановлюватись обмеження на:

- загальну кількість переходів впродовж залікового часу;
- кількість переходів за певний інтервал часу;
- на мінімальні тимчасові інтервали між двома суміжними переходами.

Під «скедом» або «перетягуванням» розуміється домовленість між двома учасниками спортивних змагань в межах залікового часу на одному з дозволених обом учасникам діапазонів та одним і тим самим з дозволених обом учасникам видом роботи щодо проведення радіозв'язку на іншому діапазоні та (або) іншим видом роботи.

Призначення «скедів» та «перетягування» кореспондентів під час спортивних змагань не дозволяються.

Не дозволяється робити домовленість щодо «скедів» на діапазонах, які не використовуються для проведення спортивних змагань, а також будь-які «не радіоаматорські» засоби зв'язку (стаціонарний і мобільний телефонний радіозв'язок, мережу Інтернет тощо).

Під договірним радіозв'язком розуміється радіозв'язок, вихідними даними для встановлення якого (орієнтовний час радіозв'язку, значення частоти тощо) учасники спортивних змагань обмінялися між собою одним з нижче перерахованих способів:

- до початку залікового часу;
- у межах залікового часу з використанням будь-яких засобів та видів

зв'язку, не дозволених Правилами або Регламентом (у тому числі мережу оповіщення і будь-які «не радіоаматорські» засоби зв'язку – стаціонарний і мобільний телефонний зв'язок, мережу Інтернет тощо).

Договірні радіозв'язки заборонені і вважаються грубим порушенням та неспортивною поведінкою, що є підставою для санкцій або дискваліфікації учасника спортивних змагань.

З метою популяризації спортивних змагань дозволяється до початку залікового часу публічно анонсувати участь у спортивних змаганнях без вказання відомостей, що дозволяють провести конкретний радіозв'язок (час, частота, елементи контрольного номера).

Тактика роботи, у разі застосування якої один або кілька учасників проводять радіозв'язки, в основному, з тим самим учасником або деякою групою учасників з метою створення їм переваги перед іншими учасниками спортивних змагань, заборонена та вважається неспортивною поведінкою.

Регламентом учасникам може бути рекомендований до використання відповідний сигнал загального виклику у спортивних змаганнях – повідомлення, передане в роботі «на загальний виклик». Передача зазначеного сигналу загального виклику сприяє взаємній ідентифікації учасників даних спортивних змагань у тому випадку, якщо в той самий час проводяться декілька різних спортивних змагань.

Дані щодо конкретних радіозв'язків, проведених учасником спортивних змагань у заліковий час, вважаються конфіденційними та не підлягають розголошенню після закінчення залікового часу шляхом публікації, передачі тим або іншим способом кореспондентові та іншим особам (за виключенням ГСК спортивних змагань) до закінчення установленого Правилами або Регламентом строку відправлення звіту.

Зокрема, до зазначеного строку забороняється:

публікація в будь-якому вигляді повного звіту з даними щодо проведення радіозв'язків або його фрагментів;

публікація фото, відео- або аудіозаписів роботи учасника в спортивних змаганнях, у тому числі, зроблених сторонніми особами, якщо така публікація містить дані щодо конкретних радіозв'язків.

У будь-який час дозволяється публікація відомостей загального характеру та результатів статистичної обробки звіту (заявленого результату та поточного результату) в обсязі, який не дозволить іншим учасникам відновити дані конкретних радіозв'язків.

6. Оформлення звіту

Незалежно від кількості проведених радіозв'язків кожний учасник спортивних змагань (спортивна команда в цілому) зобов'язаний відправити на адресу ГСК відповідний звіт.

Учасник спортивних змагань, який за тих чи інших причин не претендує на включення в залік спортивних змагань, зобов'язаний відправити звіт з поміткою «Для контролю» (Checklog).

Відправлення звіту «Для контролю» проводиться для того, щоб:
учасник (відправник звіту) не включався в підсумковий протокол результатів спортивних змагань;

його позивний був розміщений у розділі «Звіти для контролю»;
представлені відомості щодо проведення радіозв'язків були використані ГСК для перевірки звітів інших учасників спортивних змагань.

Відправлення звіту «Для контролю» не знімає з учасника (відправника звіту) обов'язку та відповідальності за повне дотримання всіх інших вимог Правил та Регламенту.

Звіт складається і відправляється в електронному вигляді, форма якого визначається Регламентом.

В очних спортивних змаганнях допускається паперовий звіт (Додаток б).

Якщо в учасника не має можливості відправити звіт в необхідному форматі, він має зв'язатися з ГСК для отримання допомоги в наданні звіту в іншому форматі.

Кожний радіозв'язок у звіті має містити: правильну дату і час по UTC (або згідно з Регламентом), частоту (або діапазон), позивний станції-кореспондента, переданий контрольний номер і прийнятий контрольний номер. Звіт, який не буде містити в собі всієї необхідної інформації, може бути перекласифікований у звіт «Для контролю». Радіозв'язки мають вноситись в апаратний журнал в момент їх завершення. Станції, які претендують на нагороди за світовим та континентальним заліком, зобов'язані включати інформацію щодо фактичної частоти кожного зв'язку.

Відправляючи звіт, учасник передає ГСК право на публікацію в засобах масової інформації повного звіту або його фрагментів, а також результатів перевірки та аналізу його звіту.

Спосіб та термін відправки звіту вказується в Регламенті.

Отримання звіту ГСК підтверджує електронною поштою.

Всі звіти мають бути відправлені у встановлений Регламентом термін. Надання звіту після останнього терміну буде вважатись як надання звіту із запізненням. Запит на відстрочку з обґрунтуванням причини спрямовується до ГСК і має бути отриманий нею до останнього терміну надання звітів. Відстрочка вважається наданою тільки після отримання відповідного підтвердження від ГСК. Звіти, відправлені після кінцевого терміну надання звітів, можуть бути відображені в результатах, але не дають права для нагородження.

Учасник, відправляючи звіт до ГСК, підтверджує цим дотримання Правил та Регламенту.

7. Обробка звітів ГСК

ГСК нараховує учаснику спортивних змагань очки за радіозв'язки, проведені відповідно до Правил та Регламенту, що підтвердилися в ході перевірки. Порядок нарахування очок, визначення результатів та переможця встановлюється Регламентом.

Всі звіти перевіряються суддівською колегією з використанням спеціалізованого комп'ютерного програмного забезпечення.

Радіозв'язок не зараховується обом кореспондентам і кожний з кореспондентів отримує за радіозв'язок нуль очок, якщо:

радіозв'язок не підтверджений звітом кореспондента;

виявлена помилка (викривлення) у контрольному номері або в позивному;

виявлена розбіжність у часі проведення радіозв'язку більш ніж на дві хвилини;

не збігається (не вірно зазначений) діапазон;

не збігається (не вірно зазначений) вид роботи.

В очних спортивних змаганнях Регламентом можуть встановлюватись додаткові вимоги щодо зарахування радіозв'язку – однакові помилки в трьох та більше суміжних радіозв'язках вважаються систематичними у разі виконання однієї або декількох умов одночасно:

не збігається дата та (або) час, та (або) діапазон, та (або) вид роботи;

у складі прийнятого та (або) переданого контрольного номера зазначена оцінка сигналу (RS/RST) у випадку, коли це не передбачено Регламентом.

Учасник очних спортивних змагань, який допустив однакові помилки у своєму звіті, одержує за ці радіозв'язки нуль очок. Учасникам, які мали радіозв'язки з такими кореспондентами, очки нараховуються як за такі, що підтвердилися, якщо не має інших підстав ці радіозв'язки не зараховувати.

У разі однакової кількості підтверджених очок у двох або більше учасників перевага надається тому, у кого краща якість (менше радіозв'язків, більший процент підтвердження). В разі абсолютно однакових показників двох або більше учасників вони ділять два або більше суміжних місць в підсумкових результатах спортивних змагань. В даному випадку позивні розташовуються в алфавітному порядку.

Якщо кількість встановлених учасником радіозв'язків менша від мінімальної межі, обумовленої Регламентом, учасник переводиться в категорію «Поза заліком»/«Звіти для контролю», а зв'язки з кореспондентами своєї області (АР Крим, міст Київ та Севастополь) не зараховуються.

5. Радіозв'язок на ультракоротких хвилях

1. Радіозв'язок на ультракоротких хвилях – спортивні змагання з радіоспорту, суть якого полягає в проведенні двосторонніх радіозв'язків в ультракороткохвильовому діапазоні.

Під ультракороткими хвилями розуміються діапазони (смуги радіочастот), виділені аматорській та аматорській супутниковій службам радіозв'язку, радіочастоти яких є вищими за 30 МГц.

Радіозв'язки в спортивних змаганнях можуть проводитися всіма видами роботи (класами випромінювань), дозволеними аматорською службою радіозв'язку України, на одній або декількох ділянках діапазонів (смугах радіочастот), передбачених для цієї мети.

Діапазони (смуги радіочастот) та види роботи додатково обмежуються Регламентом.

Спортивні змагання проводяться одним з нижче перерахованих видів роботи або декількома видами роботи одночасно (змішаний вид роботи).

Телеграфія (CW) – передача текстових повідомлень за допомогою коду Морзе. Маніпуляція може здійснюватися вручну та з використанням апаратних і програмних засобів автоматичної генерації коду.

Телефонія – передача мовних повідомлень в аналоговому виді з використанням одnobічної (SSB), амплітудної (AM) та частотної (FM) модуляцій.

Цифровий зв'язок (Digital – RTTY, PSK, FT-8 та інші) – передача текстових повідомлень в цифровому вигляді з використанням апаратних та програмних засобів.

Регламент конкретних спортивних змагань з радіозв'язку на УКХ розробляються відповідно до Регламенту аматорського радіозв'язку України, Регламенту радіозв'язку Міжнародного союзу електрозв'язку, Закону України «Про електронні комунікації», рекомендацій Міжнародного союзу радіоаматорів IARU та затверджується органом виконавчої влади сфери фізичної культури та спорту, що відповідає статусу спортивних змагань.

Терміни проведення регіональних (клубних) спортивних змагань обов'язково погоджуються з Комітетом з радіозв'язку на УКХ ЛРУ.

Регламент доводиться до відома можливих учасників спортивних змагань не пізніше одного місяця до їх початку.

Будь-яку додаткову інформацію щодо роботи суддівської колегії (крім власного звіту) має право вимагати тільки Організатор змагань.

Підведення підсумків спортивних змагань у клубному заліку проводиться суддівською колегією тільки за умови наявності даного заліку в Регламенті на підставі клубної заявки або відповідного запису щодо належності учасника спортивних змагань до даного клубу.

2. Програма спортивних змагань

У програму спортивних змагань з радіозв'язку на УКХ входять вправи:

- радіозв'язок телефоном;
- радіозв'язок телеграфом;
- цифровий радіозв'язок.

Програма спортивних змагань і склад команди визначається Регламентом.

3. Порядок використання технічних засобів

Під час спортивних змагань учасники перебувають у місцях розташування аматорських радіостанцій (АРС) в районі, обумовленому Регламентом.

Кількість учасників команди АРС визначається Регламентом, але не може бути меншою двох спортсменів.

Учасникам дозволяється використовувати допомогу групи підтримки. До початку спортивних змагань ця група може брати участь у транспортуванні апаратури, розгортанні на місцевості антенного господарства, його налаштуванні. У ході спортивних змагань групі підтримки дозволяється

забезпечувати тільки створювати безпечні умови для спортсменів і надавати їм, у разі необхідності, долікарську медичну допомогу.

Групі підтримки забороняється надавати спортсменам допомогу у встановленні та проведенні радіозв'язків у ході спортивних змагань.

Вся апаратура та антени учасника мають перебувати в межах території за умовним колом діаметром 500 метрів.

Радіозв'язки з кореспондентами, які перебувають у русі (в автомобілі), з використанням позивних /м, /мм, /ам та інших не зараховуються.

Якщо Регламентом безпосередньо не встановлене інше, учасник (члени команди) мають право передавати в ефір лише один одиночний сигнал на одному діапазоні.

Учасник, радіопередавальне устаткування якого здатне передавати в ефір більше одного сигналу одночасно, зобов'язаний використовувати впродовж всього залікового часу блокування – технічний (апаратний або програмний) засіб, що повністю виключає можливість випромінювання двох і більш сигналів одночасно.

Забороняється проведення радіозв'язків під час спортивних змагань декількома позивними з однієї АРС.

Допускається зміна місця розташування АРС, що бере участь в спортивних змаганнях, які складаються з двох і більш турів, рознесених за датою проведення.

Учасникам спортивних змагань дозволяється використовувати відкриті мережі оповіщення, перераховані в Регламенті. Використання закритих мереж оповіщення та інших закритих каналів радіозв'язку в ході спортивних змагань забороняється. У відкритих мережах оповіщення забороняється передача контрольних номерів, а також повідомлення щодо закінчення зв'язку.

4. Вимоги техніки безпеки (згідно з п. 4 Правил, стор. 34)

5. Порядок проведення радіозв'язку на УКХ

Учасник впродовж залікового часу з використанням дозволених технічних засобів встановлює двосторонні радіозв'язки з іншими дозволеними Регламентом учасниками (кореспондентами).

У разі цього учасник фіксує в журналі обліку радіозв'язків:

дату і час проведення кожного радіозв'язку;

діапазон або частоту, на якій учасником велася робота на передачу;

вид роботи;

прийняті позивний, контрольний номер кореспондента та QTH-локатор.

Зміст контрольних номерів визначається Регламентом. В ході роботи телеграфом допускається скорочена передача цифр: «Т» – замість «0», «Н» – замість «9», «А» – замість «1». Забороняється скорочена передача цифр в позивних. У разі використання для радіозв'язків на УКХ специфічних видів проходження замість числа оцінки тону сигналу передається літера «А» – AURORA чи «S» для відбиття сигналів від опадів (дощ, сніг).

Передача контрольних номерів до початку спортивних змагань, а також уточнення контрольних номерів і часу проведення радіозв'язків після закінчення спортивних змагань забороняється.

Повторні радіозв'язки на одному й тому ж діапазоні не зараховуються, якщо інше не передбачено Регламентом.

Після закінчення залікового часу, на основі даних з журналу обліку радіозв'язків учасники спортивних змагань готують і надсилають на адресу ГСК відповідний звіт. ГСК здійснює їх перевірку та визначає переможців спортивних змагань.

Заліковий час спортивних змагань встановлюється Регламентом. Початком залікового часу вважається перша секунда хвилини початку залікового часу. Закінченням залікового часу вважається остання секунда хвилини закінчення залікового часу.

Радіозв'язок, проведення якого почалося до початку залікового часу або почалося після закінчення залікового часу, не зараховується. Дозволяється закінчити радіозв'язок, який був розпочатий в заліковий час.

Повідомлення кореспондентові в ефірі даних щодо часу радіозв'язку, що відбувся, не дозволяється.

У випадку проведення помилкового радіозв'язку в полі «позивний» має бути зазначено «error», щоб не порушити правильність переданих порядкових номерів радіозв'язку.

Незалежно від кількості проведених радіозв'язків кожний учасник спортивних змагань зобов'язаний в термін, вказаний в Регламенті, відправити на адресу ГСК звіт щодо участі в спортивних змаганнях. Звіти, відправлені після закінчення строку прийому звітів ГСК, до заліку не приймаються.

6. Оформлення звіту

Звіт складається і відправляється в електронному вигляді, форма якого визначається Регламентом.

Якщо в учасника немає можливості відправити звіт в необхідному форматі, він має зв'язатися з ГСК для отримання допомоги в наданні звіту в іншому форматі.

Спосіб та термін відправки звіту вказується в Регламенті.

Отримання звіту ГСК підтверджує електронною поштою.

Всі звіти мають бути відправлені у встановлений Регламентом термін. Надання звіту після останнього терміну буде вважатись як надання звіту із запізненням. Запит на відстрочку з обґрунтуванням причини спрямовується до ГСК і має бути отриманий нею до останнього терміну надання звітів. Відстрочка вважається наданою тільки після отримання відповідного підтвердження від ГСК. Звіти, відправлені після кінцевого терміну надання звітів, можуть бути відображені в результатах, але не дають права для нагородження.

Учасник, відправляючи звіт до ГСК, підтверджує цим дотримання Правил та Регламенту.

7. Обробка звітів ГСК (згідно з п. 7 Правил, стор. 39)

III. Учасники спортивних змагань

1. Спортивна радіопеленгація та спортивне радіоорієнтування

1. Учасники спортивних змагань поділяються на категорії відповідно до статі та віку згідно з Єдиною спортивною класифікацією України з неолімпійських видів спорту і вимогами IARU:

	Жінки (Ж)	Вік	Чоловіки (Ч)	Вік
Юнаки	Ж12	12 років і молодші	Ч12	12 років і молодші
	Ж14	13 - 14 років	Ч14	13 - 14 років
	Ж16	15 - 16 років	Ч16	15 - 16 років
Юніори	Ж19	17 - 19 років	Ч19	17 - 19 років
Дорослі	Ж20	20 років і старші	Ч20	20 років і старші
	Ж35	35 років і старші	Ч40	40 років і старші
Ветерани	Ж45	45 років і старші	Ч50	50 років і старші
	Ж55	55 років і старші	Ч60	60 років і старші
	Ж65	65 років і старші	Ч70	70 років і старші

2. Вік учасників визначається за роком народження.

3. Учасники належать до категорій Ч19 і Ж19 до кінця календарного року, в якому вони досягли 19-річного віку.

4. Учасники – чоловіки віком 40 років і старші, а також жінки віком 35 років і старші належать до відповідних категорій з початку календарного року, в якому вони досягають відповідного віку.

5. Учаснику дозволяється виступати у різних категоріях та вправах програми спортивних змагань (якщо його/її стать/вік відповідає вимогам виступу в цих категоріях).

6. Учасникам вікових категорій Ч12 та Ж12 дозволяється виступати у спортивних змаганнях в категоріях Ч14 та Ж14 відповідно.

7. Учасникам вікових категорій Ч14 та Ж14 дозволяється виступати у спортивних змаганнях в категоріях Ч16 та Ж16 відповідно.

8. Учасникам вікових категорій Ч16 та Ж16 дозволяється виступати у спортивних змаганнях в категоріях Ч19 та Ж19.

9. Учасникам вікових категорій Ч19 та Ж19 дозволяється виступати у спортивних змаганнях в категоріях Ч20 та Ж20 відповідно.

10. Учасникам вікових категорій Ч/Ж12, Ч/Ж14 та Ч/Ж16 дозволяється виступати у спортивних змаганнях через одну вищу категорію, тобто, категоріям Ч/Ж12 – в категоріях Ч/Ж16, категоріям Ч/Ж14 – в категоріях Ч/Ж19, категоріям Ч/Ж16 – в категоріях Ч/Ж20, виключно за умови спеціального допуску лікаря та з письмового дозволу (заяви) тренера. Юнакам та дівчатам вікових категорій Ч/Ж12,14 забороняється виступати у спортивних змаганнях в категоріях Ч/Ж20.

11. Учасникам вікових категорій Ч40 і старшим та Ж35 і старшим дозволяється виступати у спортивних змаганнях в категоріях Ч20 та Ж20 відповідно.

12. Команда у кожній вправі може комплектуватись різними учасниками даної категорії. Кількість учасників в особистому заліку не обмежена.

2. Швидкісна телеграфія

1. Учасники спортивних змагань поділяються на категорії відповідно до статі та віку згідно з Єдиною спортивною класифікацією України з неолімпійських видів спорту і вимогами IARU:

	Жінки (Ж)	Вік	Чоловіки (Ч)	Вік
Юнаки	Ж12	12 років і молодші	Ч12	12 років і молодші
	Ж14	13 - 14 років	Ч14	13 - 14 років
	Ж16	15 - 16 років	Ч16	15 - 16 років
Юніори	Ж19	17 - 19 років	Ч19	17 - 19 років
Дорослі	Ж20	20 років і старші	Ч20	20 років і старші
	Ж35	35 років і старші	Ч40	40 років і старші
Ветерани	Ж45	45 років і старші	Ч50	50 років і старші
	Ж55	55 років і старші	Ч60	60 років і старші
	Ж65	65 років і старші	Ч70	70 років і старші

2. Вік учасників визначається за роком народження.

3. Спортсменам вікових категорій Ч/Ж12 дозволяється виступати у спортивних змаганнях в категоріях Ч/Ж 14, 16, 19.

4. Спортсменам вікових категорій Ч/Ж14 дозволяється виступати у спортивних змаганнях в категоріях Ч/Ж 16, 19.

5. Спортсменам вікових категорій Ч/Ж16 дозволяється виступати у спортивних змаганнях в категоріях Ч/Ж 19.

6. Спортсменам вікових категорій Ч/Ж19 дозволяється виступати у спортивних змаганнях в категоріях Ч/Ж20.

7. Юнакам та дівчатам вікових категорій Ч/Ж12,14,16 забороняється виступати у спортивних змаганнях в категоріях Ч/Ж20.

3. Радіозв'язок на КХ/УКХ

1. До спортивних змагань з радіозв'язку на КХ допускаються спортсмени в особистому заліку або в командному заліку (капітан команди може входити до її складу або робота має проводитись під його спостереженням), які мають відповідний «Дозвіл» на право експлуатації аматорської радіостанції.

2. Перелік груп, що змагаються та обмеження, що накладаються на учасників в конкретній групі, визначаються Регламентом. Основними групами (видами) заліку є групи «Один учасник» або «Багато учасників» (команда).

3. Група «Один учасник» – одна особа, що самостійно виконує усі операції з керування технічними засобами, передачі та приймання повідомлень, проведення та обліку радіозв'язків.

4. Група «Багато учасників» – команда (група) з декількох осіб, які особисто виконують усі без винятку операції з керування технічними засобами, передачі та приймання повідомлень, проведення та обліку радіозв'язків, склад якої визначається Регламентом.

5. Регламентом учасники в зазначених групах можуть додатково поділятися на підгрупи за:

видом роботи (телеграф, телефон, Digital);

діапазонами (усі діапазони, один з діапазонів тощо);

потужністю радіопередавачів (до 100 Вт, більше 100 Вт тощо);

умовами розміщення (стаціонарні АРС, АРС в польових умовах тощо);

кількістю спортсменів в команді (згідно з Регламентом);

віком спортсменів;
іншими ознаками.

6. Беручи участь у спортивних змаганнях, кожний спортсмен (команда) зобов'язується дотримуватись вимог Правил та Регламенту.

IV. Суддівська колегія

1. Спортивна радіопеленгація та спортивне радіоорієнтування

1. До складу суддівської колегії у спортивних змаганнях зі СРП та СРО входять:

головний суддя;
заступник головного судді;
заступник головного судді з дистанції (начальник дистанції);
головний секретар і секретарі;
суддя-коментатор;
директор спортивних змагань (представник Організатора змагань);
старший суддя суддівської бригади та судді на старті;
старший суддя суддівської бригади та судді на фініші;
технік дистанції;
технік-контролер;
судді на контрольних пунктах (передавачах);
суддя-інформатор;
лікар.

Залежно від масштабу спортивних змагань або кількості учасників склад суддівської колегії може бути скорочений. Розподіл обов'язків в разі неповного складу суддівської колегії здійснює головний суддя.

Для виконання підготовчої роботи з організації спортивних змагань та їх суддівства, оперативного вирішення питань, що виникають в ході спортивних змагань, а також для розгляду спортивно-технічних результатів та протестів з числа членів суддівської колегії утворюється ГСК, до якої входить головний суддя, його заступники, головний секретар, старші судді та директор спортивних змагань.

ГСК формується в залежності від масштабу спортивних змагань:
всукраїнські та міжнародні – Комітетом СРП ЛРУ;
обласні та інші – відповідними регіональними організаціями.

Рішення ГСК приймаються простою більшістю голосів. У разі рівності голосів членів ГСК голос головного судді вважається вирішальним.

Взаємовідносини між суддями та учасниками спортивних змагань мають бути офіційними і коректними: давати учасникам поради чи будь-які рекомендації, що можуть вплинути на спортивні результати, суддям категорично забороняється.

Суддя має бути дисциплінованим, об'єктивним, вимогливим до себе та учасників спортивних змагань. Він зобов'язаний ретельно підготуватись до виконання обов'язків, чітко знати ці Правила та особливості роботи на своїй ділянці.

Судді заборонено:

покидати робоче місце без дозволу старшого судді;
надавати учасникам будь-яку допомогу, окрім як у випадку отримання учасником травми або перебування у стані, що загрожує його життю і здоров'ю.

2. Головний суддя очолює суддівську колегію, керує спортивними змаганнями в цілому, відповідає за їх проведення та безпеку відповідно до Правил та Регламенту.

Головний суддя зобов'язаний:

проводити спортивні змагання відповідно до Правил та Регламенту;
разом з директором спортивних змагань перевірити підготовку місць спортивних змагань, їх матеріально-технічне забезпечення та дотримання заходів безпеки для учасників;

вносити на розгляд ГСК подані протести;

затвердити програму спортивних змагань;

ознайомитись з районами проведення спортивних змагань.

Головний суддя має право:

вносити зміни в програму спортивних змагань, якщо вони не суперечать цим Правилам та Регламенту;

переносити терміни початку або зупиняти хід спортивних змагань на деякий час у випадках несприятливих метеорологічних умов, а також у разі виникнення ситуацій, що загрожують безпеці учасників, глядачів;

в ході спортивних змагань здійснювати переміщення суддів;

не допускати до подальшої роботи суддів, які вчинили грубі помилки, проявили упередженість або іншим чином не виконують покладені обов'язки;

не допускати до участі в спортивних змаганнях учасників за порушення цих Правил та Регламенту;

допускати учасників (команди) до участі в спортивних змаганнях «під протестом»;

вимагати від інших членів суддівської колегії пояснення, якщо, на його думку, їх вчинки чи рішення не відповідають цим Правилам.

3. Заступник головного судді зобов'язаний:

проводити засідання мандатної комісії;

організувати підготовку об'єктів спортивних змагань, у т.ч. розгортання стартових і фінішних арен;

проводити інструктаж осіб, що обслуговують автотранспорт, перед виїздом в район спортивних змагань;

виконувати інші завдання за вказівкою головного судді;

у разі необхідності за дорученням головного судді виконувати його обов'язки, користуючись всіма правами головного судді.

Залежно від масштабу спортивних змагань можуть призначатись один або декілька заступників головного судді.

4. Заступник головного судді з дистанції (начальник дистанції) зобов'язаний:

чітко знати і виконувати вимоги цих Правил щодо планування та постановки дистанції в кожній вправі, враховуючи складність місцевості району спортивних змагань;

виключно самостійно планувати дистанцію та забезпечити суворе збереження інформації про неї;

перевірити умови постановки дистанції на місцевості;

організувати в день спортивних змагань постановку дистанції на місцевості, включно з лініями старту і фінішу;

проводити інструктаж суддів на контрольних пунктах;

забезпечити доставку суддів та обладнання (передавачі, призми, пристрої контрольної відмітки) на всі контрольні пункти дистанції (кожному з суддів на КП довести місце знаходження на карті тільки свого пункту);

брати участь в заходах з розшуку учасників, які не прибули на фініш в контрольний час;

після закінчення спортивних змагань з дозволу головного судді давати команду на згортання дистанції, старту і фінішу;

у випадках виходу з ладу будь-якого технічного обладнання дистанції разом з техніком та судьями на КП вжити заходи з усунення несправності.

5. Технік дистанції зобов'язаний:

отримати у заступника головного судді з дистанції (начальника дистанції) передавачі (основні і резервні), перевірити їх комплектність, працездатність та стан джерел живлення;

разом з головним секретарем перевірити комплектність та працездатність пристроїв контрольної відмітки (електронних та/або механічних);

у визначені в бюлетені час і місці забезпечити роботу контрольних передавачів для перевірки учасниками своїх приймачів;

забезпечити службовий зв'язок між стартом, фінішем та контрольними пунктами;

контролювати відповідність радіоприймачів, що використовуються учасниками, викладеним в цих Правилах вимогам;

давати висновки на заяви і протести, що стосуються роботи передавачів на дистанції;

проводити інструктаж суддів на контрольних пунктах щодо правил запуску передавачів та особливостей установки антен.

6. Технік-контролер зобов'язаний:

в зоні старту організувати пункт технічного контролю;

за командою заступника головного судді з дистанції (начальника дистанції) провести запуск в робочий режим передавачів за точним місцевим часом і встановленим графіком, перевірити відповідність їх роботи вимогам цих Правил та доповісти головному судді або заступнику головного судді з дистанції (начальнику дистанції);

здійснювати постійний контроль роботи передавачів впродовж визначеного часу спортивних змагань;

у разі технічного збою в роботі будь-якого передавача на дистанції негайно давати службовим зв'язком команду судді відповідного контрольного пункту на увімкнення резервного передавача або на усунення несправності, зафіксувати часовий проміжок пропуску роботи передавача і доповісти головному судді та заступнику головному судді з дистанції (начальнику дистанції).

7. Суддя на контрольному пункті підпорядковується виключно заступнику головному судді з дистанції (начальнику дистанції).

Суддя на контрольному пункті зобов'язаний:

встановити передавач з антеною, призму та пристрої контрольної відмітки у визначеному заступником головному судді з дистанції (начальником дистанції) місці в районі спортивних змагань;

за командою з пункту технічного контролю увімкнути передавач для контролю якості його роботи перед стартом, а пізніше – в робочий режим;

невідлучно знаходитись на КП поруч з передавачем та забезпечити його безперебійну роботу і збереження впродовж всього часу спортивних змагань;

реєструвати в протоколі нагрудні номери учасників, що відмітилися на КП, а також факти порушення учасниками цих Правил;

у разі технічного збою в роботі передавача негайно усунути несправність або увімкнути резервний передавач;

вживати заходи з надання допомоги учаснику спортивних змагань у випадку отримання ним травми або перебування у стані, що загрожує його життю і здоров'ю;

за командою заступника головному судді з дистанції (начальника дистанції) вимкнути і зняти передавач, призму, пристрої контрольної відмітки та прибути до визначеного на карті місця збору;

за розпорядженням заступника головному судді з дистанції (начальника дистанції) брати участь в пошуку спортсменів, які не повернулися з дистанції у контрольний час.

Судді на контрольному пункті категорично заборонено:

надавати учасникам відомості щодо інших учасників, які пройшли через КП;

сприяти спортсменам будь-яким способом в пошуку передавача, призми, пристроїв контрольної відмітки;

голосно розмовляти, шуміти, розпалювати вогнище або будь-яким іншим чином демаскувати місце розташування КП;

допускати на КП сторонніх осіб без дозволу заступника головному судді з дистанції (начальника дистанції).

8. Головний секретар організує та несе відповідальність за роботу секретаріату, у т.ч. за своєчасне та правильне зчитування результатів учасників із засобів електронної системи контрольної відмітки або перевірку контрольних талонів, а також за підготовку, оформлення та публікацію документів спортивних змагань.

Головний секретар зобов'язаний:
 брати участь в роботі мандатної комісії;
 проводити жеребкування та складати протоколи старту;
 забезпечувати членів суддівської колегії необхідною документацією;
 вести облік результатів учасників, узагальнювати їх, щодо чого інформувати на засіданнях суддівської колегії та формувати протоколи результатів спортивних змагань;
 готувати звітну документацію за підсумками спортивних змагань;
 у разі відсутності головного судді приймати протести;
 після закінчення спортивних змагань видавати представникам команд протоколи результатів спортивних змагань.

За потреби в розпорядження головного секретаря призначаються секретарі-помічники, до обов'язків яких входить допомога секретарю у виконанні його обов'язків.

9. До складу бригади суддів на старті можуть входити:
 старший суддя;
 суддя на пункті зберігання апаратури;
 суддя на лінії видачі карт;
 суддя на лінії старту;
 технік-контролер.

Старший суддя на старті підпорядковується головному судді спортивних змагань. Він зобов'язаний:

організувати роботу бригади суддів старту;
 обладнати стартову арену (у т.ч. передстартову зону, пункт зберігання апаратури, лінію старту, стартові коридори тощо);
 своєчасно отримати в секретаріаті контрольні талони (за потреби), а у заступника головного судді з дистанції (начальника дистанції) – контрольну карту і технічну інформацію, яку він має повідомити учасникам спортивних змагань (частоти передавачів, номери та кількість передавачів, які підлягають пошуку для кожної категорії учасників, аварійний азимут, кількість стартових коридорів та перелік вікових категорій для кожного з них тощо);
 своєчасно викликати чергових учасників на старт;
 завчасно перевірити роботу задіяної комп'ютерної та іншої електронної техніки у всіх штатних режимах;
 у разі будь-якої несправності забезпечити роботу старту в ручному режимі.

Старший суддя зобов'язаний не допускати до старту учасника, який не має належної екіпіровки (радіоприймача, головних телефонів, нагрудного номера, засобів контрольної відмітки, а для юнацьких категорій додатково компаса і годинника).

Старший суддя на старті завершує роботу бригади з дозволу головного судді.

10. До складу бригади суддів на фініші входять:
 старший суддя на фініші;
 суддя-інформатор;
 суддя-реєстратор номерів (у випадку використання контрольних талонів);

секретар;
лікар.

Старший суддя на фініші підпорядковується головному судді. Він відповідає за організацію роботи бригади суддів на фініші, своєчасне облаштування фінішної арени.

Старший суддя на фініші зобов'язаний:

своєчасно отримати у секретаря необхідну кількість примірників протоколу старту;

звірити зі стартом точний час і час старту першого учасника;

якщо у спортивних змаганнях використовується комп'ютерна чи інша електронна техніка, разом з персоналом, що безпосередньо її експлуатуватиме, перевірити її роботу у всіх штатних режимах;

у разі виникнення несправності електронної техніки забезпечити роботу фінішу, фіксацію та підрахунок результатів в ручному режимі.

Старший суддя на фініші має забезпечити готовність бригади до роботи не пізніше, ніж за 30 хвилин до передбачуваного прибуття перших учасників на фініш.

Старший суддя на фініші в процесі прибуття спортсменів на фініш забезпечує зчитування ними чипів контрольної відмітки або здачу контрольних талонів, а також облік спортсменів, які фінішували.

У випадку використання контрольних талонів, суддя-інформатор знаходиться в 5-10 метрах перед лінією фінішу і називає номери спортсменів, які наближаються, суддя-реєстратор фіксує номери спортсменів в порядку перетину ними лінії фінішу, а секретар, під час перетину учасниками лінії фінішу фіксує час фінішу.

Суддя на фініші приймає в учасників контрольні талони або карти, нагрудні номери з відмітками та формує в порядку їх приходу для перевірки.

Старший суддя на фініші закінчує роботу бригади після фінішу останнього учасника.

11. Суддя-коментатор входить до складу секретаріату і підпорядковується головному секретарю.

Він організовує та забезпечує інформацією учасників, глядачів та представників ЗМІ щодо умов, ходу та результатів спортивних змагань, а також відповідає за достовірність, своєчасність та повноту цієї інформації.

Суддя-коментатор зобов'язаний:

ознайомитись з Регламентом, цими Правилами, складом учасників спортивних змагань, суддів, їх спортивною та суддівською кваліфікацією, спортивними досягненнями, отримати іншу необхідну інформацію (щодо Організатора змагань, спонсорів тощо);

інформувати учасників, глядачів і представників ЗМІ щодо ходу спортивних змагань та попередніх результатів;

оголошувати розпорядження та вказівки суддівської колегії щодо змін в програмі спортивних змагань та дотримання порядку.

Суддя-коментатор оголошує іншу інформацію від Організатора змагань з метою популяризації радіоспорту.

12. Директор спортивних змагань призначається від організації, яка проводить спортивні змагання, для загального керівництва та матеріально-технічного забезпечення. Директор спортивних змагань сприяє дотриманню необхідних заходів безпеки учасників спортивних змагань.

Директор спортивних змагань зобов'язаний:

організувати зустріч та розміщення суддів, а також у разі можливості учасників спортивних змагань;

забезпечити зберігання суддівської спортивної техніки та інвентар (передавачі, обладнання старту, фінішу, КІ тощо);

забезпечити належні умови для роботи суддівської колегії, представників ЗМІ;

організувати церемонії відкриття-закриття спортивних змагань, нагородження призерів;

організувати медичне обслуговування спортивних змагань;

організувати транспортне забезпечення суддів та учасників до місця старту та з фінішу (за можливості).

13. Лікар спортивних змагань відповідає за медичне забезпечення спортивних змагань.

Лікар зобов'язаний:

брати участь в роботі мандатної комісії з метою перевірки правильності оформлення документів, що регламентують допуск учасників до спортивних змагань;

надавати первинну медичну допомогу у разі захворювання або травмування учасників, за потреби викликати бригаду швидкої медичної допомоги;

приймати рішення щодо можливості подальшої участі травмованих (хворих) спортсменів у спортивних змаганнях.

Рішення лікаря в частині його повноважень обов'язкові для виконання суддівською бригадою, учасниками, представниками команд.

14. До складу мандатної комісії входять головний суддя (голова) або заступник головного судді (голова), головний секретар та лікар.

Мандатна комісія приймає від представників команд документи, визначені цими Правилами, Регламентом, перевіряє їх відповідність і складає список учасників спортивних змагань. Щодо результатів роботи мандатної комісії голова звітує на засіданні суддівської колегії.

Складений мандатною комісією список спортсменів, допущених до спортивних змагань, є основним вихідним документом, що визначає склад учасників спортивних змагань.

Вимоги мандатної комісії, що стосуються наданих документів та їх оформлення, є обов'язковими для виконання всіма представниками команд, а також спортсменами, які беруть участь у спортивних змаганнях самостійно.

Для допуску до спортивних змагань необхідні такі документи:

іменна заявка на участь у спортивних змаганнях. Для участі у чемпіонаті України серед команд областей така заявка завіряється печаткою та підписом керівництва структурних підрозділів фізичної культури і спорту Автономної Республіки Крим, областей, міст Києва, Севастополя (Додаток 7);

допуск лікаря до спортивних змагань на відповідний період (але не більше, як на шість місяців);

паспорт (свідоцтво про народження);

страховий поліс, дійсний на термін проведення спортивних змагань (умови договору страхування мають передбачати участь у спортивних змаганнях);

для учасників категорій Ч50, 60, 70 та Ж45, 55, 65 – власноручно написана заява-згода щодо особистої відповідальності за можливе погіршення стану здоров'я, травми або смерть у період проведення спортивних змагань.

Відповідно до статті 51 Закону України «Про фізичну культуру і спорт» допуск осіб до занять фізичною культурою і спортом здійснює лікар спортивної медицини.

Медичне забезпечення та допуск до спортивних змагань регламентується наказом Міністерства молоді та спорту України і Міністерства охорони здоров'я України від 15.07.2020 № 603/1608 «Про медичне забезпечення проведення фізкультурно-оздоровчих та спортивних заходів», зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 31 липня 2020 року за № 731/35014.

Послуги зі спортивної медицини особам, які займаються фізичною культурою та спортом, надають заклади лікарсько-фізкультурної допомоги та заклади охорони здоров'я, що мають у штаті посаду лікаря зі спортивної медицини та мають право на проведення медичних оглядів і надання медичного допуску особам до занять фізичною культурою та спортом, у тому числі з обов'язковим диспансерним наглядом.

15. Спортивна дисципліна та стягнення

Учасники спортивних змагань зобов'язані:

знати ці Правила, Регламент та дотримуватись їх вимог;

з повагою ставитися один до одного, до суддів, тренерів, місцевих жителів тощо;

поводитися якомога тихіше на місцевості, не залишати після себе сміття на стартовій і фінішних аренах;

у разі сходу з дистанції або вичерпання контрольного часу з'явитися на фініш або повідомити Організатора змагань про своє місцезнаходження.

Учасникам спортивних змагань забороняється:

користуватись сторонньою допомогою, за винятком медичної;

привертати до себе увагу будь-якими сигналами (за винятком потреби в медичній допомозі), вказувати іншим учасникам або розпитувати у них щодо місця розташування передавачів (КП) та порядок їх пошуку;

використовувати в стартовій арені мобільні телефони, пейджери, портативні радіостанції та інші технічні пристрої передачі інформації, за виключенням випадків, передбачених Правилами;

застосовувати будь-які технічні засоби пересування на дистанції;

вимикати/пошкоджувати обладнання КП (передавач, антену, призму, пристрої контрольної відмітки) та/або змінювати їх позначення;

самостійно виходити в район розгорнутої дистанції до старту і після її проходження до закінчення спортивних змагань;

пеленгувати приймачами, які не були здані на пункт зберігання апаратури;

перетинати заборонені ділянки, позначені у карті або місцевості;

заважати роботі суддів та Організатора змагань.

Довідки з питань проведення спортивних змагань та про їх результати учасник отримує в місцях (ресурсах), вказаних в програмі спортивних змагань, а додаткову інформацію – тільки через представника команди.

У ході спортивних змагань учасник може надавати допомогу іншому учаснику спортивних змагань у випадку отримання ним травми або перебування у стані, що загрожує його життю і здоров'ю (до учасника або команди не застосовуються стягнення за порушення вимог Правил під час надання такої допомоги).

За порушення учасниками цих Правил чи Регламенту, спортивної дисципліни, загальноприйнятих норм поведінки, етики і моралі, а також правил спортивної та чесної боротьби, на винних накладаються такі стягнення:

попередження;

нарахування штрафного часу;

дискваліфікація та анулювання результату у вправі учасника або команди;

дискваліфікація та анулювання всіх результатів учасника або команди в конкретних спортивних змаганнях.

Право нарахування штрафного часу покладається на ГСК.

Робити попередження мають право члени суддівської колегії, а рішення щодо дискваліфікації чи анулювання результатів учасника (команди) приймає ГСК. Головний суддя має пояснити який пункт Правил було порушено учасником (командою).

За порушення представниками команд (тренерами) дисципліни і порядку, невиконання вказівок суддівської колегії головний суддя має право накласти на винних наступні стягнення:

зауваження;

попередження про дискваліфікацію;

дискваліфікацію.

Накладення стягнення має право ініціювати представник, тренер або повнолітній учасник будь-якої команди, який бере участь у спортивних змаганнях, шляхом подання аргументованого протесту відповідно до цих Правил.

Накладені стягнення фіксуються в протоколі результатів спортивних змагань.

16. Протести

Протест подається на ім'я головного судді представником команди чи повнолітнім учасником виключно в письмовій формі з обов'язковим посиленням на пункт (пункти) Правил чи Регламенту, який (які) було порушено. Протест передається головному судді, а за його відсутності –

головному секретарю або старшим суддям на старті/фініші. Головний секретар (старші судді), отримавши протест, мають зафіксувати на ньому час подачі та невідкладно донести його зміст головному судді спортивних змагань (особисто або з використанням засобів зв'язку).

Протест подається не пізніше вказаного в програмі спортивних змагань часу початку засідання ГСК для затвердження результатів вправи. Протест розглядається ГСК в день його подання. Результати розгляду та прийняте рішення оголошуються головним суддею в цей же день.

Особа, що подала протест, має право відкликати його з дозволу головного судді, але тільки до початку розгляду протесту.

Якщо протест не можливо розглянути в день подання, учасник (команда), стосовно якого (якої) подано протест, допускається до спортивних змагань (продовжує брати участь) «під протестом», а його (її) результат може бути захищеним лише після рішення, прийнятого щодо суті протесту.

Не приймаються до розгляду протести:

подані після встановленого терміну;

в яких не вказано пункт Правил чи Регламенту, який було порушено.

2. Швидкісна телеграфія

1. До складу суддівської колегії у спортивних змаганнях зі швидкісної телеграфії входять:

головний суддя;

заступники головного судді;

головний секретар і секретарі;

директор спортивних змагань (представник Організатора змагань);

суддя з прийому;

суддя з передачі;

суддя з радіоаматорського тесту;

суддя-контролер;

технік-контролер;

суддя-інформатор;

лікар.

Залежно від масштабу спортивних змагань або кількості учасників склад суддівської колегії може бути скорочений. Розподіл обов'язків у разі неповного складу суддівської колегії здійснює головний суддя.

Для виконання підготовчої роботи з організації спортивних змагань та їх суддівства, оперативного вирішення питань, що виникають в ході спортивних змагань, а також для розгляду спортивно-технічних результатів та протестів з числа членів суддівської колегії утворюється ГСК, до якої входить головний суддя, його заступники, головний секретар, судді та директор спортивних змагань.

ГСК формується в залежності від масштабу спортивних змагань:

всукраїнські та міжнародні – відповідним Комітетом Ліги;

обласні та інші – відповідними регіональними організаціями.

Рішення ГСК приймаються більшістю голосів. У разі рівності голосів членів ГСК голос головного судді вважається вирішальним.

Взаємовідносини між суддями та учасниками спортивних змагань мають бути офіційними і коректними: давати учасникам поради чи будь-які рекомендації, що можуть вплинути на спортивні результати, суддям категорично забороняється.

Суддя має бути дисциплінованим, об'єктивним, вимогливим до себе та учасників спортивних змагань. Він зобов'язаний ретельно підготуватись до виконання обов'язків, чітко знати ці Правила та особливості роботи на своїй ділянці.

Судді заборонено:

- покидати робоче місце без дозволу головного судді;
- надавати учасникам будь-яку допомогу, окрім як у випадку отримання учасником травми або перебування у стані, що загрожує його життю і здоров'ю.

2. Головний суддя очолює суддівську колегію, керує спортивними змаганнями в цілому, відповідає за їх проведення та безпеку відповідно до Правил та Регламенту.

Головний суддя зобов'язаний:

- проводити спортивні змагання відповідно до Правил та Регламенту;
- разом з директором спортивних змагань, перевірити підготовку місць спортивних змагань, їх матеріально-технічне забезпечення та дотримання заходів безпеки для учасників;
- вносити на розгляд ГСК подані протести;
- затвердити програму спортивних змагань;
- ознайомитись з місцем проведення спортивних змагань.

Головний суддя має право:

- вносити зміни в програму спортивних змагань, якщо вони не суперечать цим Правилам та Регламенту;

- переносити терміни початку або зупиняти хід спортивних змагань на деякий час у випадках виникнення ситуацій, що загрожують безпеці учасників, глядачів;

- у ході спортивних змагань здійснювати переміщення суддів;

- не залучати до подальшої роботи суддів, які допускають грубі помилки, проявляють упередженість або іншим чином не виконують покладені обов'язки;

- не допускати до участі в спортивних змаганнях учасників за порушення цих Правил та Регламенту;

- допускати учасників (команди) до участі в спортивних змаганнях «під протестом»;

- вимагати від інших членів суддівської колегії пояснення, якщо, на його думку, їх вчинки чи рішення не відповідають цим Правилам.

3. Заступник головного судді зобов'язаний:

- проводити засідання мандатної комісії;

- організувати підготовку об'єктів спортивних змагань;

проводити інструктаж осіб, що обслуговують спортивні змагання;
виконувати інші завдання за вказівкою головного судді;
у разі необхідності за дорученням головного судді виконувати його обов'язки, користуючись всіма правами головного судді.

Залежно від масштабу спортивних змагань можуть призначатись один або декілька заступників головного судді.

4. Головний секретар і секретарі організують та несуть відповідальність за роботу секретаріату, зокрема, за своєчасну та правильну підготовку, оформлення та публікацію документів спортивних змагань.

Головний секретар зобов'язаний:

брати участь в роботі мандатної комісії;
проводити жеребкування та складати протоколи;
забезпечувати членів суддівської колегії необхідною документацією;
вести облік результатів учасників, узагальнювати їх, щодо чого інформувати на засіданнях суддівської колегії та формувати протоколи результатів спортивних змагань;

готувати звітну документацію за підсумками спортивних змагань;

у разі відсутності головного судді приймати протести;

після закінчення спортивних змагань видавати представникам команд протоколи результатів спортивних змагань.

За потреби в розпорядження головного секретаря призначаються секретарі-помічники, до обов'язків яких входить допомога секретарю у виконанні його обов'язків.

5. Директор спортивних змагань призначається від організації, яка проводить спортивні змагання, для загального керівництва та матеріально-технічного забезпечення. Директор спортивних змагань сприяє дотриманню необхідних заходів безпеки учасників спортивних змагань.

Директор спортивних змагань зобов'язаний:

організувати зустріч та розміщення суддів, а також, у разі можливості, учасників спортивних змагань;

забезпечити зберігання суддівської техніки (комп'ютери, АДКМ, телеграфні ключі тощо);

забезпечити належні умови для роботи суддівської колегії, представників ЗМІ;

організувати церемонії відкриття-закриття спортивних змагань, нагородження призерів;

організувати медичне обслуговування спортивних змагань.

6. Суддя з прийому зобов'язаний:

до початку спортивних змагань підготувати контрольні тексти;

допускати до прийому тільки тих учасників, які зазначені в заявочній відомості для даної швидкості прийому;

подавати команди для початку прийому текстів;

стежити за точним виконанням вимог передачі контрольного тексту і відповідністю його швидкості встановленим нормативам;

вчасно видавати учасникам контрольні аркуші для переписування;
давати дозвіл на переписування текстів і витримувати встановлений для цього час;

збирати контрольні аркуші після переписування текстів чи після закінчення відведеного часу;

стежити, щоб кількість зданих контрольних аркушів відповідала кількості учасників, які приймали текст даної швидкості;

перевіряти правильність оформлення контрольних аркушів і вчасно передавати їх на перевірку судді-контролеру;

підтримувати належний порядок у приміщенні.

7. Суддя з передачі зобов'язаний:

стежити за точним виконанням розкладу спортивних змагань, витримувати час, відведений учаснику для передачі;

будучи хронометристом, точно фіксувати час, витрачений учасником на передачу контрольних текстів;

давати дозвіл учаснику на передачу контрольних текстів;

контролювати роботу учасників спортивних змагань;

давати команду на оголошення часу передачі, демонстрацію оцінок її якості;

визначати результати кожного спортсмена і повідомляти їх учасникам;

вести відомість результатів;

підтримувати належний порядок у приміщенні.

8. Суддя з радіоаматорського тесту зобов'язаний:

до початку спортивних змагань підготувати комп'ютери з програмним забезпеченням;

подавати команду для початку роботи;

стежити за правильним налаштуванням учасником програмного забезпечення згідно з Правилами та Регламентом;

вести відомість результатів;

підтримувати належний порядок у приміщенні.

9. Суддя-контролер зобов'язаний:

ретельно перевіряти тексти, вести точний облік помилок;

визначати результати і повідомляти їх головному секретарю.

10. Технік-контролер зобов'язаний:

перед початком виконання вправи перевірити комплектність, працездатність та стан джерел живлення (комп'ютерна техніка, телеграфні ключі, АДКМ тощо);

контролювати відповідність телеграфних ключів, головних телефонів, що використовуються учасниками, згідно з вимогами, викладеними в Правилах;

давати висновки на заяви і протести;

проводити інструктаж суддів щодо правил запуску комп'ютерної техніки, телеграфних ключів, АДКМ тощо;

здійснювати постійний контроль роботи комп'ютерної техніки, телеграфних ключів, АДКМ тощо впродовж визначеного часу спортивних змагань;

у разі технічного збою в роботі будь-якого пристрою доповісти головному судді.

11. Суддя-інформатор входить до складу секретаріату і підпорядковується головному секретарю.

Він організовує та забезпечує інформацією учасників, глядачів та представників ЗМІ щодо умов, ходу та результатів спортивних змагань, а також відповідає за достовірність, своєчасність та повноту цієї інформації.

Суддя-інформатор зобов'язаний:

ознайомитись з Регламентом, цими Правилами, складом учасників спортивних змагань, суддів, їх спортивною та суддівською кваліфікацією, спортивними досягненнями, отримати іншу необхідну інформацію (щодо Організатора змагань, спонсорів тощо);

інформувати учасників, глядачів і представників ЗМІ щодо ходу спортивних змагань та попередніх результатів;

оголошувати розпорядження та вказівки суддівської колегії щодо змін в програмі спортивних змагань та дотримання порядку.

Суддя-інформатор оголошує іншу інформацію від Організатора змагань з метою популяризації радіоспорту.

12. Лікар спортивних змагань відповідає за медичне забезпечення спортивних змагань.

Лікар зобов'язаний:

брати участь в роботі мандатної комісії з метою перевірки правильності оформлення документів, що регламентують допуск учасників до спортивних змагань;

надавати первинну медичну допомогу у разі захворювання або травмування учасників, за потреби викликати бригаду швидкої медичної допомоги;

приймати рішення щодо можливості подальшої участі травмованих (хворих) спортсменів у спортивних змаганнях.

Рішення лікаря в частині його повноважень обов'язкові для виконання суддівською бригадою, учасниками, представниками команд.

13. До складу мандатної комісії входять головний суддя (голова) або заступник головного судді (голова), головний секретар та лікар.

Мандатна комісія приймає від представників команд документи, визначені цими Правилами, Регламентом, перевіряє їх відповідність і складає список учасників спортивних змагань. Щодо результатів роботи мандатної комісії голова звітує на засіданні суддівської колегії.

Складений мандатною комісією список спортсменів, допущених до спортивних змагань, є основним вихідним документом, що визначає склад учасників спортивних змагань.

Вимоги мандатної комісії, що стосуються наданих документів та їх оформлення, є обов'язковими для виконання всіма представниками команд, а також спортсменами, що беруть участь у спортивних змаганнях самостійно.

Для допуску до спортивних змагань необхідні такі документи:

іменна заявка на участь у спортивних змаганнях. Для участі у чемпіонаті України серед команд областей така заявка завіряється печаткою та підписом керівництва структурних підрозділів фізичної культури і спорту Автономної Республіки Крим, областей, міст Києва, Севастополя;

допуск лікаря до спортивних змагань на відповідний період (але не більше, як на шість місяців);

паспорт (свідоцтво про народження);

страховий поліс (якщо це передбачено Регламентом), дійсний на термін проведення спортивних змагань (умови договору страхування мають передбачати участь у спортивних змаганнях);

для учасників категорій Ч50, 60, 70 та Ж45, 55, 65 – власноручно написана заява-згода щодо особистої відповідальності за можливе погіршення стану здоров'я, травми або смерть у період проведення спортивних змагань.

Відповідно до статті 51 Закону України «Про фізичну культуру і спорт» допуск осіб до занять фізичною культурою і спортом здійснює лікар спортивної медицини.

Медичне забезпечення та допуск до спортивних змагань регламентується наказом Міністерства молоді та спорту України і Міністерства охорони здоров'я України від 15.07.2020 № 603/1608 «Про медичне забезпечення проведення фізкультурно-оздоровчих та спортивних заходів», зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 31 липня 2020 року за № 731/35014.

Послуги зі спортивної медицини особам, які займаються фізичною культурою та спортом, надають заклади лікарсько-фізкультурної допомоги та заклади охорони здоров'я, що мають у штаті посаду лікаря зі спортивної медицини та мають право на проведення медичних оглядів і надання медичного допуску особам до занять фізичною культурою та спортом, у тому числі з обов'язковим диспансерним наглядом.

14. Спортивна дисципліна та стягнення

Учасники спортивних змагань зобов'язані:

знати ці Правила, Регламент та дотримуватись їх вимог;

з повагою ставитися один до одного, до суддів, тренерів, місцевих жителів тощо;

не залишати після себе сміття;

у разі відмови від виконання вправи повідомити представника команди, який інформує про це головного суддю (суддів).

Учасникам спортивних змагань забороняється:

користуватись сторонньою допомогою, за винятком медичної;

заважати іншим учасникам під час виконання вправ;

використовувати мобільні телефони під час виконання вправ;

заважати роботі суддів та Організатора змагань.

Довідки з питань проведення спортивних змагань та про їх результати учасник отримує в місцях (ресурсах), вказаних в програмі спортивних змагань, а додаткову інформацію – тільки через представника команди.

У ході спортивних змагань учасник може надавати допомогу іншому учаснику спортивних змагань у випадку отримання ним травми або перебування у стані, що загрожує його життю і здоров'ю (до учасника або команди не застосовуються стягнення за порушення вимог Правил під час надання такої допомоги).

За порушення учасниками цих Правил чи Регламенту, спортивної дисципліни, загальноприйнятих норм поведінки, етики і моралі, а також правил спортивної та чесної боротьби, на винних накладаються такі стягнення:

попередження;

дискваліфікація та анулювання результату у вправі учасника або команди;

дискваліфікація та анулювання всіх результатів учасника або команди в конкретних спортивних змаганнях.

Робити попередження мають право члени суддівської колегії, а рішення щодо дискваліфікації чи анулювання результатів учасника (команди) приймає ГСК. Головний суддя має пояснити, який пункт Правил було порушено учасником (командою).

За порушення представниками команд (тренерами) дисципліни і порядку, невиконання вказівок суддівської колегії головний суддя має право накладати на винних наступні стягнення:

зауваження;

попередження про дискваліфікацію;

дискваліфікацію.

Накладення стягнення має право ініціювати представник, тренер або повнолітній учасник будь-якої команди, що бере участь у спортивних змаганнях, шляхом подання аргументованого протесту відповідно до цих Правил.

Накладені стягнення фіксуються в протоколі результатів спортивних змагань.

15. Протести

Протест подається на ім'я головного судді представником команди чи повнолітнім учасником виключно в письмовій формі з обов'язковим посиланням на пункт (пункти) Правил чи Регламенту, який було порушено. Протест передається головному судді, а за його відсутності – головному секретарю або суддям на прийомі/передачі/радіоаматорському тесті. Головний секретар (судді), отримавши протест, мають зафіксувати на ньому час подачі та невідкладно донести його зміст головному судді спортивних змагань (особисто або з використанням засобів зв'язку).

Протест подається не пізніше вказаного в програмі спортивних змагань часу початку засідання ГСК для затвердження результатів вправи. Протест розглядається ГСК в день його подання. Результати розгляду та прийняте рішення оголошуються головним суддею в цей же день.

Особа, яка подала протест, має право відкликати його з дозволу головного судді, але тільки до початку розгляду протесту.

Якщо протест неможливо розглянути в день подання, учасник (команда), стосовно якого (якої) подано протест, допускається до спортивних змагань (продовжує брати участь) «під протестом», а його (її) результат може бути зарахованим лише після рішення, прийнятого щодо суті протесту.

Не приймаються до розгляду протести:

подані після встановленого терміну;

в яких не вказано пункт Правил чи Регламенту, який було порушено.

3. Радіозв'язок на КХ/УКХ

1. Суддівство спортивних змагань проводиться ГСК, яка призначається Організатором змагань. ГСК чемпіонатів України та Ukrainian DX Contest призначається відповідно Комітетами з радіозв'язку на КХ або УКХ Ліги за погодженням з Виконкомом Ліги і затверджується Мінмолодьспорту (тільки для офіційних всеукраїнських спортивних змагань).

До складу суддівської колегії у спортивних змаганнях з радіозв'язку на КХ та УКХ входять:

головний суддя;

заступник головного судді;

головний секретар;

директор спортивних змагань (представник Організатора змагань);

судді-контролери;

технічні судді;

суддя-інформатор;

лікар.

В залежності від форми проведення спортивних змагань (очна, заочна) склад суддівської колегії може формуватися у повному або скороченому складі.

До складу ГСК входить головний суддя, його заступник, головний секретар, директор спортивних змагань.

Рішення ГСК приймаються більшістю голосів. У разі рівності голосів членів ГСК голос головного судді вважається вирішальним.

Взаємовідносини між суддями та учасниками спортивних змагань мають бути офіційними і коректними: давати учасникам поради чи будь-які рекомендації, що можуть вплинути на спортивні результати, суддям категорично забороняється.

Суддя має бути дисциплінованим, об'єктивним, вимогливим до себе та учасників спортивних змагань. Він зобов'язаний ретельно підготуватись до виконання обов'язків, чітко знати ці Правила та особливості роботи на ділянці.

Судді заборонено:

покидати робоче місце без дозволу головного судді;

надавати учасникам будь-яку допомогу, окрім як у випадку отримання учасником травми або перебування у стані, що загрожує його життю і здоров'ю.

Судді спортивних змагань повинні утримуватись від участі в них в якості учасників.

2. Головний суддя очолює суддівську колегію, керує спортивними змаганнями в цілому, відповідає за їх проведення та безпеку відповідно до Правил та Регламенту.

Головний суддя зобов'язаний:

проводити спортивні змагання відповідно до Правил та Регламенту;
разом з директором спортивних змагань, перевірити підготовку місць спортивних змагань, їх матеріально-технічне забезпечення та дотримання заходів безпеки для учасників;

вносити на розгляд ГСК подані протести;

затвердити програму спортивних змагань.

Головний суддя має право:

вносити зміни в програму спортивних змагань, якщо вони не суперечать цим Правилам та Регламенту;

переносити терміни початку або зупиняти хід спортивних змагань на деякий час у випадках виникнення ситуацій, що загрожують безпеці учасників, глядачів;

в ході спортивних змагань здійснювати переміщення суддів;

не залучати до подальшої роботи суддів, які допускають грубі помилки, проявляють упередженість або іншим чином не виконують покладені обов'язки;

не допускати до участі в спортивних змаганнях учасників за порушення цих Правил та Регламенту;

допускати учасників (команди) до участі в спортивних змаганнях «під протестом»;

вимагати від інших членів суддівської колегії пояснення, якщо, на його думку, їх вчинки чи рішення не відповідають цим Правилам.

3. Заступник головного судді зобов'язаний:

проводити засідання мандатної комісії;

організувати підготовку об'єктів спортивних змагань;

проводити інструктаж осіб, що обслуговують спортивні змагання;

виконувати інші завдання за вказівкою головного судді;

у разі необхідності за дорученням головного судді виконувати його обов'язки, користуючись всіма правами головного судді.

Залежно від масштабу спортивних змагань можуть призначатись один або декілька заступників головного судді.

4. Головний секретар і секретарі організують та несуть відповідальність за роботу секретаріату, зокрема, за своєчасну та правильну підготовку, оформлення та публікацію документів спортивних змагань.

Головний секретар зобов'язаний:

брати участь в роботі мандатної комісії;

проводити жеребкування та складати протоколи;

забезпечувати членів суддівської колегії необхідною документацією;

вести облік результатів учасників, узагальнювати їх, щодо чого інформувати на засіданнях суддівської колегії та формувати протоколи результатів спортивних змагань;

готувати звітну документацію за підсумками спортивних змагань;
у разі відсутності головного судді приймати протести;
після закінчення спортивних змагань у визначений Правилами термін видавати представникам команд протоколи результатів спортивних змагань.

За потреби в розпорядження головного секретаря призначаються секретарі-помічники, до обов'язків яких входить допомога секретарю у виконанні його обов'язків.

5. Директор спортивних змагань призначається від організації, яка проводить спортивні змагання, для загального керівництва та матеріально-технічного забезпечення. Директор спортивних змагань сприяє дотриманню необхідних заходів безпеки учасників спортивних змагань.

Директор спортивних змагань зобов'язаний:

організувати зустріч та розміщення суддів, а також, у разі можливості, учасників спортивних змагань;

забезпечити зберігання суддівської техніки (комп'ютери, АДКМ, радіоапаратура, телеграфні ключі тощо);

забезпечити належні умови для роботи суддівської колегії, представників ЗМІ;

організувати церемонії відкриття-закриття спортивних змагань, нагородження призерів;

організувати медичне обслуговування спортивних змагань.

6. Судді-контролери зобов'язані:

стежити за дотриманням учасниками Правил, Регламенту;

перевіряти звіти, вести точний облік помилок;

визначати результати і повідомляти їх головному секретарю.

7. Технічні судді зобов'язані:

перед початком роботи суддівської колегії перевірити комплектність, працездатність та стан джерел живлення комп'ютерної техніки, радіоапаратури тощо;

здійснювати постійний контроль за роботою комп'ютерної техніки, радіоапаратури тощо;

у разі технічного збою в роботі будь-якого пристрою доповісти головному судді.

8. Суддя-інформатор входить до складу секретаріату і підпорядковується головному секретарю.

Він організовує та забезпечує інформацією учасників, глядачів та представників ЗМІ щодо умов, ходу та результатів спортивних змагань, а також відповідає за достовірність, своєчасність та повноту цієї інформації.

Суддя-інформатор оголошує іншу інформацію від Організатора змагань з метою популяризації радіоспорту.

9. Лікар спортивних змагань відповідає за медичне забезпечення спортивних змагань.

Лікар зобов'язаний:

брати участь в роботі мандатної комісії з метою перевірки правильності оформлення документів, що регламентують допуск учасників до спортивних змагань;

надавати первинну медичну допомогу у разі захворювання або травмування учасників, за потреби викликати бригаду швидкої медичної допомоги;

приймати рішення щодо можливості подальшої участі травмованих (хворих) спортсменів у спортивних змаганнях.

Рішення лікаря в частині його повноважень обов'язкові для виконання суддівською бригадою, учасниками, представниками команд.

10. До складу мандатної комісії входять головний суддя (голова) або заступник головного судді (голова), головний секретар та лікар.

Мандатна комісія приймає від представників команд документи, визначені цими Правилами, Регламентом, перевіряє їх відповідність і складає список учасників спортивних змагань. Щодо результатів роботи мандатної комісії голова звітує на засіданні суддівської колегії.

Складений мандатною комісією список спортсменів, допущених до спортивних змагань, є основним вихідним документом, що визначає склад учасників спортивних змагань.

Вимоги мандатної комісії, що стосуються наданих документів та їх оформлення, є обов'язковими для виконання всіма представниками команд, а також спортсменами, що беруть участь у спортивних змаганнях самостійно.

ГСК має право отримувати від учасників додаткові відомості щодо участі в спортивних змаганнях, які можуть бути необхідними для суддівства.

11. Спортивна дисципліна та стягнення

Учасники спортивних змагань зобов'язані:

знати ці Правила, Регламент та дотримуватись їх вимог;

з повагою ставитися один до одного, до суддів, тренерів, місцевих жителів тощо;

не залишати після себе сміття;

у разі відмови від виконання вправи повідомити представника команди, який інформує щодо цього головного суддю (суддів).

Учасникам спортивних змагань забороняється:

користуватись сторонньою допомогою, за винятком медичної;

заважати іншим учасникам;

заважати роботі суддів та Організатора змагань;

використовувати мобільні телефони, пейджери, портативні радіостанції та інших технічні пристрої передачі інформації, окрім членів суддівської колегії, технічного персоналу, представників влади та ЗМІ. За порушення даної вимоги будь-яким членом команди дискваліфікації підлягає вся команда.

12. Зняття із заліку

Учасник (команда) знімається із заліку спортивних змагань:

якщо кількість радіозв'язків, за які зараховано нуль очок із причин, не пов'язаних з неотриманням ГСК звітів від кореспондентів та повторних радіозв'язків, за які учасник сам нарахував у звіті нуль очок, становить більше двадцяти відсотків від заявленої загальної кількості радіозв'язків;

- за перевищення потужності радіопередавача;
- за роботу поза відведеними для спортивних змагань ділянками діапазонів;
- за недостовірні вказані групи (підгрупи), які змагаються;
- за порушення встановленого Регламентом складу команди;
- за передачу в ефір двох і більш сигналів одночасно, якщо таке безпосередньо не дозволено Регламентом для заявленої учасником підгрупи;
- за недостовірну вказівку місцезнаходження АРС у випадку, якщо згідно з Регламентом необхідно вказати точне місцезнаходження радіостанції у заліковий час;
- за відправку звіту із запізненням;
- за неспортивну поведінку;
- за інші порушення Правил, Регламенту та вимог керівних документів, вказаних у Правилах та Регламенті.

У випадку порушення вимог Правил та Регламенту, за які безпосередньо не визначені санкції, ГСК своїм рішенням застосовує до учасника (команди) одну або декілька з наступних санкцій (в залежності від ступеня важкості порушення):

- попередження;
- нарахування за радіозв'язки, проведені з порушенням, нуль очок;
- штрафні санкції в розмірі двадцяти відсотків від загальної кількості очок, нарахованих учаснику ГСК за результатами перевірки радіозв'язків;
- зняття учасника (команди) із заліку в спортивних змаганнях.

Підставою для зняття із заліку в спортивних змаганнях є підтвердження випадків порушення:

п'ятьма заявами учасників спортивних змагань (КХ) з різних областей України (АР Крим, міст Київ, Севастополь) з додаванням ними аудіозапису фактів фіксації можливого порушення;

п'ятьма заявами учасників спортивних змагань (УКХ) з додаванням ними аудіозапису фактів фіксації можливого порушення;

актом судді-контролера;

актом перевірки представником регуляторного органу у сфері радіозв'язку – Українським Державним центром радіочастот (УДЦР).

Радіозв'язки, проведені з учасником, знятим із заліку в спортивних змаганнях, зараховуються його кореспондентам у тому випадку, якщо не має інших підстав не зараховувати ці радіозв'язки.

Повторне зняття учасника із заліку в спортивних змаганнях впродовж календарного року є підставою для його дискваліфікації.

13. Штрафні санкції

Штрафні санкції за недотримання вимог Правил та Регламенту у частині, що стосується оформлення звіту щодо радіозв'язків, визначаються як відсоток від загальної кількості очок, нарахованих учасникові ГСК за результатами перевірки радіозв'язків, що віднімається від зазначеної загальної кількості очок.

Для звітів, складених в електронній формі:

за подання звіту у формі, відмінній від необхідної – штраф десять відсотків;

за неправильне оформлення, не заповнення (повністю або частково) полів звіту, включаючи поля заголовку – штраф п'ять відсотків.

Для звітів, складених у рукописній формі:

за неправильне оформлення або не заповнення (повністю або частково) граф звіту, включаючи титульний аркуш – штраф п'ять відсотків.

14. Дискваліфікація учасників спортивних змагань з радіозв'язку на КХ/УКХ

У разі виявлення грубих порушень, допущених учасником неодноразово та свідомо, ГСК має право порушити клопотання перед Лігою щодо його дискваліфікації. Рішення щодо дискваліфікації учасника ухвалюється Виконкомом Ліги.

Дискваліфікація учасника буде означати:

впродовж поточного та наступного календарного року учасник не допускається до участі у чемпіонатах України;

впродовж поточного та наступного календарного року втрачає право на присвоєння спортивних розрядів та звань.

У разі повторної дискваліфікації учасник не допускається до участі в спортивних змаганнях та втрачає право на присвоєння спортивних розрядів і звань впродовж поточного та трьох наступних років.

У випадку дискваліфікації учасника в міжнародних спортивних змаганнях:

втрачає право на присвоєння спортивних звань впродовж поточного та до трьох наступних років;

в разі повторної дискваліфікації впродовж трьох років втрачає право на присвоєння спортивних звань на п'ять років.

Учасник може бути дискваліфікований рішенням Виконкому Ліги на відповідний термін на підставі підсумкового протоколу результатів спортивних змагань або матеріалів регуляторного органу за:

не висилку звіту неодноразово без обґрунтованих підстав;

грубі та неодноразові порушення вимог нормативних документів (Регламент аматорського радіозв'язку України, Правила, Регламент).

Інформація щодо застосування санкцій обов'язково публікується на офіційному сайті Ліги та в інших доступних засобах інформації.

15. Протести

Протест подається на ім'я головного судді представником команди чи повнолітнім учасником виключно в письмовій формі з обов'язковим посиланням на пункт (пункти) Правил чи Регламенту, який було порушено. Протест передається головному судді, а за його відсутності – головному секретарю або суддям. Головний секретар (судді), отримавши протест, мають зафіксувати на ньому час подачі та невідкладно донести його зміст головному судді спортивних змагань (особисто або з використанням засобів зв'язку).

Протест подається не пізніше вказаного в програмі спортивних змагань часу початку засідання ГСК для затвердження результатів вправи. Протест розглядається ГСК в день його подання.

Особа, що подала протест, має право відкликати його з дозволу головного судді, але тільки до початку розгляду протесту.

Якщо протест неможливо розглянути в день подання, учасник (команда), стосовно якого (якої) подано протест, допускається до спортивних змагань (продовжує брати участь) «під протестом», а його (її) результат може бути зарахованим лише після рішення, прийнятого щодо суті протесту.

Не приймаються до розгляду протести:

подані після встановленого терміну;

в яких не вказано пункт Правил чи Регламенту, який було порушено.

Рішення за суттю протесту ГСК в письмовій формі передає заявнику не пізніше:

моменту затвердження протоколу результатів спортивних змагань;

чотирьох годин (очні спортивні змагання) або 20 діб (заочні спортивні змагання) з моменту оголошення результатів спортивних змагань.

4. Колегія суддів ЛРУ

1. Колегія суддів Ліги (КС) є громадським органом, що обирається, як у цілому у складі Ліги, так і у відповідних її структурних підрозділах (обласних відділеннях, Комітетах тощо).

2. Відповідна КС не є арбітром (суддею в останній інстанції) у разі виникнення розбіжностей між членами ГСК або між ГСК та їх засновником, а виступає тільки в якості консультативного органу.

3. Основні завдання КС:

підготовка спортивних суддів (шляхом проведення семінарів), їх облік і аналіз суддівства спортивних змагань;

участь у розробці Регламентів спортивних змагань виключно задля забезпечення максимально об'єктивного суддівства і їх відповідності Правилам;

участь у розробці необхідних рекомендацій, уточнень і доповнень до Правил;

надання консультацій ГСК спортивних змагань та їх Організатору.

5. Документи і звітність суддівської колегії

1. Робоча документація ведеться членами суддівської колегії в процесі спортивних змагань на своїх ділянках роботи.

2. Впродовж п'яти календарних днів після закінчення спортивних змагань до Мінмолодспорту надаються звітні документи:

звіт головного судді;

протоколи результатів спортивних змагань.

Усі подані під час спортивних змагань протести, а також прийняті рішення за ними у вигляді окремих протоколів або письмової відповіді, резолюції головного судді, додаються до звіту головного судді.

3. Суддівство спортивних змагань вважається завершеним після затвердження протоколу результатів та закінчення термінів подання можливих протестів.

6. Визначення результатів та нагородження

1. У СРП та СРО:

Місце учасника у індивідуальному заліку визначається, у першу чергу, за кількістю знайдених передавачів та, у другу чергу, витраченим на подолання дистанції часом. Враховуються лише передавачі (КП), визначені для пошуку конкретній категорії. Результати учасників, які не змогли знайти жодного передавача (КП), окрім фінішного маяка, або тих, що вийшли за межі контрольного часу, анулюються.

Місце команди в командному заліку в окремій категорії визначається сумою двох кращих результатів учасників команди.

Два або більше учасники чи команди, які мають однаковий результат, у протоколі результатів спортивних змагань посідають однакове місце. Наступне за ними місце залишається вільним в протоколі.

Попередні результати забігу мають бути оголошені та відображені у фінішній арені в ході спортивних змагань.

Умови визначення місця команд в загальнокомандному заліку в спортивних змаганнях встановлюються Регламентом відповідно до очкової системи, прийнятої Комітетом СРП ЛРУ.

Протоколи результатів спортивних змагань публікуються в доступних інтернет-ресурсах Комітету СРП ЛРУ та в центрі спортивних змагань не пізніше чотирьох годин після остаточного затвердження результатів суддівською колегією. Такі протоколи з підписами головного судді та секретаря, завірені печаткою Організатора змагань, не пізніше останнього дня спортивних змагань передаються кожному представнику команд та акредитованим представникам ЗМІ.

До протоколів результатів спортивних змагань включаються всі учасники і команди.

2. У ШТ:

Особиста першість визначається за найбільшою кількістю очок, набраних учасником у кожній вправі: прийом, передача, радіоаматорський тест.

Командна першість визначається за найбільшою сумою очок, набраних усіма членами команди за прийом, передачу, радіоаматорський тест.

У разі рівної кількості очок перевагу отримує та команда (учасник), що показала(в) кращі результати з прийому текстів (за пріоритетом: змішаний, цифровий, літерний). Якщо результати з прийому у них однакові, перевагу отримує команда (учасник), які показала(в) кращий результат з передачі (за пріоритетом: змішаний, цифровий, літерний тексти).

3. В радіозв'язку на КХ/УКХ:

Особиста першість визначається за найбільшою кількістю очок, набраних операторами індивідуальних радіостанцій за проведені радіозв'язки.

Командна першість визначається за найбільшою кількістю очок, набраних командами операторів колективних радіостанцій за проведені радіозв'язки.

У разі однакової кількості підтверджених очок у двох або більше учасників перевага віддається тому, у кого краща якість (менше радіозв'язків, більший процент підтвердження). В разі абсолютно однакових показників двох або більше учасників вони ділять два або більше суміжних місць в підсумкових результатах спортивних змагань. У такому випадку позивні розташовуються в алфавітному порядку.

4. Титул чемпіона спортивних змагань присвоюється у кожній вправі та в кожній категорії.

5. У спортивних змаганнях будь-якого рангу призери в особистому заліку нагороджуються:

за 1 місце золотою медаллю та дипломом (грамотою, сертифікатом);

за 2 місце срібною медаллю та дипломом (грамотою, сертифікатом);

за 3 місце бронзовою медаллю та дипломом (грамотою, сертифікатом).

6. Якщо два або більше учасників посіли однакове місце, кожен з них нагороджується відповідною медаллю та дипломом (грамотою, сертифікатом).

7. В командному заліку команди нагороджуються дипломами (грамотами, сертифікатами).

8. Загальнокомандне місце визначається відповідно до Регламенту.

V. Місце проведення спортивних змагань

1. Офіційні спортивні змагання згідно з Постановою КМУ від 18.12.1998 № 2025 «Про порядок підготовки спортивних споруд та інших спеціально відведених місць для проведення масових спортивних та культурно-видовищних заходів» проводяться тільки на спортивних спорудах і у спеціально відведених місцях, прийнятих до експлуатації комісіями з контролю за станом спортивних споруд та інших спеціально відведених місць для проведення масових спортивних заходів суддівськими колегіями, у разі суворого дотримання всіма суб'єктами норм і правил експлуатації споруд та місць розташування учасників заходу, місць загального користування, інженерних систем та систем оповіщення, санітарно-гігієнічного режиму приміщень, арен і територій; норм готовності засобів пожежогасіння, спортивно-технологічного устаткування та інвентарю; правил проведення спортивних змагань з видів спорту, правил поведінки учасників і глядачів, правил пожежної безпеки, інших нормативних актів та вимог.

2. Спортивні змагання зі спортивної радіопеленгації та спортивного радіоорієнтування проводяться у місцевості з лісом, чагарниками, ярами, горбами тощо. Місцевість для спортивних змагань підбирається з таким розрахунком, щоб уникнути небезпечних перешкод, а також різних штучних об'єктів, які можуть вплинути на об'єктивне проведення спортивних змагань чи

безпеку учасників (залізничні шляхи, автостради, прямовисні скелі, водні перешкоди, глибокі водойми та важкопрохідні болота тощо).

Головний суддя, директор спортивних змагань, представники команд під час проведення спортивних змагань зобов'язані забезпечувати заходи безпеки учасників (особливо дітей та початківців).

Забороняється планувати дистанції через залізничні шляхи та автомобільні дороги з інтенсивним рухом, через ріки та озера, непрохідні болота.

Небезпечні для учасників або заборонені для руху ділянки місцевості, шляхи, лінійні об'єкти тощо мають бути позначені у карті та описані в інформації (за можливості огорожені або розмічені на місцевості). Учасникам заборонено перетинати такі райони та об'єкти.

В разі необхідності рекомендується організовувати розмічені ділянки для перетину або обходу небезпечних чи заборонених для руху місць та виставляти на них контролерів. Обов'язкові для подолання шляхи, місця перетинів і проходи мають бути чітко позначені на карті та місцевості. Учасники зобов'язані пересуватись вздовж всієї довжини будь-яких розмічених ділянок.

На старті обов'язково оголошується аварійний азимут, контрольний час та частота фінішного маяка.

У спортивній карті рекомендується вказувати номер мобільного телефону Організатора змагань, суддів спортивних змагань.

3. Спортивні змагання зі швидкісної телеграфії проводяться в приміщенні.

Для прийому/передачі/радіоаматорського тесту кожному учаснику обладнується окреме робоче місце.

Члени однієї і тієї ж команди не мають сидіти один за одним або поруч один з одним. Представникам команд, тренерам до початку виконання вправи дозволяється надавати допомогу спортсмену в підготовці робочого місця.

Вхід в приміщення для прийому/передачі/радіоаматорського тесту і вихід з нього дозволяється тільки з дозволу судді. Будь-яке спілкування учасників один з одним, тренерами і глядачами в приміщенні забороняється.

4. Вимоги до розміщення учасників і технічних засобів в спортивних змаганнях з радіозв'язку на КХ та УКХ визначаються Регламентом.

VI. Вимоги до одягу учасників

1. У СРП та СРО:

Учасникам спортивних змагань рекомендовано мати єдину для команди спортивну форму для участі в церемоніях відкриття, нагородження та закриття спортивних змагань.

Вимоги до одягу учасників для бігу на дистанції – відповідно до рекомендацій, опублікованих в бюлетені.

Стартові нагрудні номери мають бути чітко видимими і кріпитися на верхній частині тулуба учасника спереду і позаду. Розмір нагрудного номера має відповідати формату А5 з висотою цифр п'ять сантиметрів. Стартові номери не можна загинати чи обрізати.

2. У ШТ, радіозв'язку на КХ/УКХ:

Учасникам спортивних змагань рекомендовано мати єдину для команди спортивну форму для участі в церемоніях відкриття, нагородження та закриття спортивних змагань.

Нагрудні номери мають бути чітко видимими і кріпитися на верхній частині тулуба учасника спереду/позаду.

VII. Антидопінгові заходи

1. Антидопінгові заходи під час спортивних змагань з радіоспорту організовуються і проводяться відповідно до Закону України «Про антидопінгову діяльність у спорті», Положення про Національний антидопінговий центр, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25.07.2002 № 1063 (зі змінами), Антидопінгових правил Національного антидопінгового центру України (далі – НАДЦ), затверджених наказом НАДЦ від 22.12.2023 № 204-ОС, Всесвітнього антидопінгового кодексу та відповідних Міжнародних стандартів ВАДА.

2. Відбір допінг-проб може проводитись під час усіх офіційних спортивних змагань та поширюється на всіх спортсменів, які беруть участь у спортивних змаганнях.

3. Організатори спортивних змагань:

1) здійснюють заходи щодо запобігання участі відсторонених або тимчасово відсторонених від спортивної діяльності у зв'язку з порушенням Антидопінгових правил осіб. Зокрема, організатори під час прийому заявок, реєстрації учасників спортивних змагань, затвердження суддівського складу тощо здійснюють перевірку кожного з учасників на відсутність його у списках відсторонених чи тимчасово відсторонених на сайтах НАДЦ, відповідної міжнародної спортивної федерації та Міжнародного агентства з тестування. У випадку наявності інформації щодо відсторонення такі особи (спортсмени, тренери, лікарі, допоміжний персонал спортсмена) не допускаються до участі у спортивних змаганнях;

2) реєструють спортсменів до участі у спортивних змаганнях в разі умови проходження ними сертифікованих курсів антидопінгової освіти на освітній платформі Всесвітнього антидопінгового агентства ADEL, організованих за участі відповідної міжнародної спортивної федерації чи Національного антидопінгового центру;

3) забезпечують належні та сприятливі умови для проведення тестувань спортсменів, зокрема облаштовують пункт допінг-контролю, який відповідає вимогам Міжнародного стандарту з тестувань і розслідувань ВАДА;

4) забезпечують безперешкодний доступ офіцерів допінг-контролю та іншого персоналу з відбору допінг проб до пункту допінг-контролю, всіх приміщень та місць проведення спортивних змагань, де можуть перебувати спортсмени, їх допоміжний персонал, судді, представники організаторів;

5) забезпечують недопущення перешкоджання чи втручання в роботу офіцерів допінг-контролю, іншого персоналу з відбору допінг проб під час процедури тестування спортсменів (зокрема, під час повідомлення спортсменів щодо обрання їх для тестування, супроводження спортсменів до пункту допінг-контролю, здійснення процедур під час здачі спортсменом допінг проби, документального оформлення процедури допінг-контролю тощо);

б) за можливістю у найкоротший термін інформують НАДЦ щодо всіх виявлених випадків можливих порушень Антидопінгових правил використання, зберігання, призначення, розповсюдження заборонених речовин, втручання в процедури допінг-контролю тощо).

VIII. Адаптація ветеранів війни, осіб з інвалідністю, осіб з обмеженнями повсякденного функціонування до повноцінного життя суспільства

1. Реалізація фізичних, психологічних, соціальних можливостей ветеранів війни, осіб з інвалідністю, осіб з обмеженнями повсякденного функціонування, систематизація заходів, спрямованих на відновлення та компенсацію функціональних можливостей організму для поліпшення фізичного та психологічного стану людини в процесі діяльності Ліги з подальшого розвитку виду спорту як суб'єкта сфери фізичної культури і спорту в сучасних умовах відбуватиметься з урахуванням спрямування зусиль на залучення визначених категорій населення до занять фізичною культурою та спортом.

2. Ліга в ході адаптації виду спорту до потреб ветеранів війни, осіб з інвалідністю відповідної нозології, осіб з обмеженнями повсякденного функціонування ставить за мету сприяння інклюзії та інтеграції до повноцінного життя суспільства, фізичній, психологічній реабілітації, розвитку можливостей до ведення самостійного способу життя, залученості до місцевої спільноти .

З цією метою забезпечуються належні та сприятливі умови для зміцнення громадського здоров'я шляхом використання оздоровчої рухової активності, розв'язання спеціалізованих завдань та практичних проблем з комплексністю та невизначеністю умов, обґрунтовуються вибір та реалізація відповідних заходів для визначених категорій населення.

3. Спортивні заходи проводяться серед ветеранів війни, осіб з інвалідністю, осіб з обмеженнями повсякденного функціонування.

Допуск до участі у спортивних заходах учасників визначених категорій населення відбувається за умови допуску лікаря до занять фізичною культурою та спортом з урахуванням обмежень до виконання фізичних вправ та наявності страхового полісу, дійсного на термін проведення заходу (умови договору страхування мають передбачати участь у спортивних заходах).

Допуск до спортивних заходів відбувається без урахування спортивних розрядів та звань.

4. Ліга бере участь у створенні безперешкодного доступу учасників спортивних заходів до місць їх проведення, використання спортивних споруд, обладнання та інвентарю, що сприятиме фізкультурно-спортивній реабілітації осіб різного віку та статі.

5. Ліга, створюючи та забезпечуючи умови для адаптації ветеранів війни, осіб з інвалідністю, осіб з обмеженнями повсякденного функціонування, співпрацює з місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, іншими громадськими об'єднаннями фізкультурно-спортивної спрямованості.

Директор департаменту
спорту вищих досягнень

Оксана АНАСТАСЬЄВА

ПОГОДЖЕНО

Президент Громадської організації
«Ліга радіоаматорів України»

Олександр ЗАЛІЗНЯК

Додаток 1
до Правил спортивних
змагань з радіоспорту

Бюлетень № 1 має містити таку інформацію:

повну назву спортивних змагань, Організатора (ів) змагань;
місце проведення спортивних змагань;
відомості щодо контактної особи;
програму спортивних змагань;
категорії учасників та обмеження щодо участі;
опис заборонених районів (за потреби);
будь-які особливості спортивних змагань;
умови подання заявок;
варіанти та вартість транспортного обслуговування, проживання
(розміщення), харчування (за можливості);
система контрольної відмітки на КП;
короткий опис місцевості, клімату;
рекомендації щодо форми одягу учасників.

Бюлетень № 2 має містити таку інформацію:

повну назву спортивних змагань, Організатора (ів) змагань;
склад ГСК з позначенням кваліфікації її членів та номерів телефонів;
детальну програму спортивних змагань;
порядок та місце проведення показового спортивного змагання
(тренування);
адресу (координати) центру спортивних змагань;
розклад руху транспорту (за можливості);
місцезнаходження (координати) фінішних арен, схему під'їзду до них
власним транспортом;
відомості щодо місцевості та її особливостей, які не позначені у картах:
висота над рівнем моря, максимальний перепад висоти на одному схилі, стан
шляхів, переважаючі породи лісу, характер ґрунту, небезпечні та заборонені
для руху місця тощо;
відомості щодо карт: масштаб, перетин рельєфу, рік складання
(коригування), спосіб видання, розмір аркушу, застосування особливих
умовних знаків, захист від вологи тощо;
особливості організації старту, фінішу, системи контрольної відмітки на
КП тощо;
небезпечні (заборонені) місця та необхідні заходи безпеки під час
проведення спортивних змагань.

Додаток 2
до Правил спортивних
змагань з радіоспорту

Форма протоколу старту

а) загальний

СТАРТОВИЙ ПРОТОКОЛ (назва змагань, вправа)

Дата

Місце проведення

Вікова категорія

№ з/п	№ уч.	Час старту	№ чипа	Прізвище, ім'я	Команда

б) суддівський:

СТАРТОВИЙ ПРОТОКОЛ (суддівський) (назва змагань, вправа)

Дата

Місце проведення

Вікова категорія

№ з/п	№ учасника	№ чипа	Вікова категорія	Прізвище, ім'я	Команда	Примітка
час старту						
час старту						
час старту						

Додаток 3
до Правил спортивних
змагань з радіоспорту

Зразки контрольних талонів

1) для вправ з п'ятихвилинним циклом:

1	2	3	4	5	
№ _____ Прізвище _____					
Категорія _____ Команда _____					
Старт _____ Фініш _____ Час _____					
					

2) для спринту:

1	2	3	4	5	S
№ _____ Прізвище _____					
Категорія _____ Команда _____					
Старт _____ Фініш _____ Час _____					
1F	2F	3F	4F	5F	F

3) для спортивного радіоорієнтування:

1	2	3	4	5	6
№ _____ Прізвище _____					
Категорія _____ Команда _____					
Старт _____ Фініш _____ Час _____					
7	8	9	10		F

Додаток 4
до Правил спортивних
змагань з радіоспорту

Форма протоколу результатів спортивних змагань

ПРОТОКОЛ РЕЗУЛЬТАТІВ СПОРТИВНИХ ЗМАГАНЬ

(назва змагань, вправа)

Вікова категорія _____ Начальник дистанції _____ Контрольний час _____

№ з/п	Прізвище, ім'я	Дата народження	Регіон	Клуб, ДЮСШ	Тренер	К-сть КП	Час	Місце	Кваліфікація	Виконання розряду	Очки

Ранг змагань _____ Середній час _____

Головний суддя

Головний секретар

Додаток 5
до Правил спортивних
змагань з радіоспорту

Форма контрольного аркушу для прийому текстів

Контрольний аркуш для прийому текстів

Прізвище, ім'я _____

Команда _____

Швидкість _____ зн/хв

	1	2	3	4	5
1					
2					
3					
4					
5					
6					

_____ К-сть помилок _____

_____ Залікові очки _____

_____ Суддя _____

Додаток 6
до Правил спортивних
змагань з радіоспорту

Форма звіту учасника спортивних змагань з радіозв'язку на КХ

ЗВІТ УЧАСНИКА СПОРТИВНИХ ЗМАГАНЬ З РАДІОЗВ'ЯЗКУ НА КХ

Позивний		Команда	Прізвище, ім'я	Аркуші	Заявлено зв'язків	Підтвер. зв'язків
Строка №	Час	Позивний	Контрольні номери		Балів	Відмітки судді
			переданий	прийнятий		
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						
9						
10						
11						
12						
13						
14						
15						
16						
17						
18						
19						
20						
21						
22						
23						
24						
25						
26						
27						
28						
29						
30						
31						
32						
33						
34						
35						
36						
37						
38						
39						
40						

Заявлено на аркуші: _____

Підтверджено на аркуші: _____

Додаток 7
до Правил спортивних
змагань з радіоспорту

Форма заявки на участь у спортивних змаганнях

ЗАЯВКА
на участь у чемпіонаті України серед _____ зі спортивної радіопеленгації
у м. _____ області з __ по __ 20__ року від команди _____ області

№ з/п	Прізвище, ім'я спортсмена	Дата народження	Вікова категорія	Спорт. звання, розряд	Тренери	ФСТ	Допуск лікаря
1							
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							
9							
10							

_____ (керівник структурного підрозділу фізичної культури і спорту міста, області)

_____ (підпис)

_____ (ім'я, прізвище)

_____ (посада представника команди, старшого тренера)

_____ (підпис)

_____ (ім'я, прізвище)

До змагань допускаються _____ спортсменів

Лікар _____

ЗМІСТ

№ з/п	Назва розділу (пункту)	Стор.
1	I. Загальні положення	2
2	II. Організація та проведення спортивних змагань	3
3	1. Організація спортивних змагань	3
4	2. Проведення спортивних змагань	4
5	Спортивна радіопеленгація	4
6	Вправи спортивної радіопеленгації	5
7	Види спортивних змагань зі спортивної радіопеленгації	5
8	Представник команди	5
9	Порядок жеребкування і формування протоколу старту	6
10	Умови планування дистанції	7
11	Організація показового спортивного змагання (тренування)	8
12	Вимоги до радіоприймачів	8
13	Розміщення і порядок роботи передавачів	9
14	Карта спортивних змагань	10
15	Системи контрольної відмітки	11
16	Контрольний час	12
17	Старт, проходження дистанції та фініш	12
18	Особливості проведення спортивних змагань у вправі спринт	15
19	Особливості проведення естафетних спортивних змагань	18
20	Спортивне радіоорієнтування	19
21	Порядок старту	19
22	Дистанція	20
23	Карти	20
24	Передавачі	21
25	Контрольний час	22
26	Швидкісна телеграфія	22
27	Вправи швидкісної телеграфії	22
28	Представник команди	22
29	Вправа – прийом текстів	23
30	Вправа – передача текстів	25
31	Вправа – радіоаматорський тест	28
32	Радіозв'язок на коротких хвилях	29
33	Програма спортивних змагань	30
34	Порядок використання технічних засобів	30
35	Вимоги техніки безпеки	34
36	Порядок проведення радіозв'язку на КХ	35
37	Оформлення звіту	38

38	Обробка звітів ГСК	39
39	Радіозв'язок на ультракоротких хвилях	40
40	Програма спортивних змагань	41
41	Порядок використання технічних засобів	41
42	Вимоги техніки безпеки	42
43	Порядок проведення радіозв'язку на УКХ	42
44	Оформлення звіту	43
45	Обробка звітів ГСК	43
46	III. Учасники спортивних змагань	43
47	1. Спортивна радіопеленгація та спортивне радіоорієнтування	43
48	2. Швидкісна телеграфія	44
49	3. Радіозв'язок на КХ/УКХ	45
50	IV. Суддівська колегія	46
51	1. Спортивна радіопеленгація та спортивне радіоорієнтування	46
52	2. Швидкісна телеграфія	55
53	3. Радіозв'язок на КХ/УКХ	62
54	4. Колегія суддів ЛРУ	68
55	5. Документи і звітність суддівської колегії	68
56	6. Визначення результатів та нагородження	69
57	V. Місце проведення спортивних змагань	70
58	VI. Вимоги до одягу учасників	71
59	VII. Антидопінгові заходи	72
60	VIII. Адаптація ветеранів війни, осіб з інвалідністю, осіб з обмеженнями повсякденного функціонування до повноцінного життя суспільства	73
61	Додаток 1. Інформація, яка міститься в бюлетенях № 1 та № 2	75
62	Додаток 2. Форма протоколу старту	76
63	Додаток 3. Зразки контрольних талонів	77
64	Додаток 4. Форма протоколу результатів спортивних змагань	78
65	Додаток 5. Форма контрольного аркушу для прийому текстів	79
66	Додаток 6. Форма звіту учасника спортивних змагань з радіозв'язку на КХ	80
67	Додаток 7. Форма заявки на участь у спортивних змаганнях	81